

revija Zveze tabornikov Slovenije

Tiskovina
Postalna plačana pri pošti 1102 Ljubljana

tabor

oktober 2017, letnik LXII

Breskve s karamelo in mandlji
Potovanja skozi oči astronoma

Mednarodna dimenzija

Slovenski taborniki
gremo v svet

TABORNIKI

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica

Nina Medved (revija.tabor@taborniki.si)

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Petra Grmek (petra.grmek@taborniki.si)

Urednik sklopa Dogodivščina

Martin Justin

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Zala Šmid (zala.smid@taborniki.si)

Spletna urednica

Suzana Podvinšek
(suzana.podvinsek@taborniki.si)

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Barbara Bejek, Miha Bejek,
Jaka Bev, Vesna Bitenc, Eva Bolha, Gašper
Cerar, Borut Cerkvenci, Tea Derguti, Mojca
Galun, Tomaž Horvat, Martin Justin, Primož
Kolman, Davor Kržišnik, Frane Merela,
Katarina Miklavc, Jona Mirnik, Boris Mrak,
Anja Novljan, Živa Novljan, Tadej Pugelj,
Maša Pušnik, Lucija Rojko, Tadeja Rome,
Tomaž Sterniša, Domen Šverko, Nicolas
Vaneč, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Kontakt za sponzorje, donatorje in oglaševalce v reviji Tabor

Matic Stergar (matic.stergar@taborniki.si)

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 7010 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze
tabornikov Slovenije s poravnano letno
članarino. Članarina in prejemanje revije
sta vezana na koledarsko leto (januar-
december).

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev
Ministrstva za kulturo RS
pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

TABORNIKI

Izkušnja v tujini

Tokrat smo se s Taborovimi avtorji podali na potovanje okoli sveta, da bi vas navdušili za taborniška potovanja. V naslednjem letu, dveh prihaja nekaj zelo privlačnih slovenskih odprav na Jamboree, Roverway in Smotro, mnogi ste že bili v stikih z njihovimi vodjami v želji, da bi izvedeli več o tem, kaj se bo tam dogajalo, zato smo vam prišli naproti. Tudi mednarodni ustvarjalni tabor IMWE vabi. Na straneh za MČ-je smo pripravili ustvarjalen izziv, povezan s taborniškimi ruticami. Stric Nic piše o taborniških šegah in podpori, ki je tabornikom na voljo na tem področju. Raziskovali smo, kaj so delovne izmenjave. V rubriki Varo v naravo objavljamo nasvete, ki jih je dobro upoštevati pred odhodom. Prepotovali smo ROT-ovo progo in nočno nebo na drugo stran planeta, se podali v pretekle čase v sklopu Taborniške skrinje in pripravili intervju z Uršo Može, predstavnico taborniških zdravnikov, ki so že ali še bodo odpotovali v eksotične kraje v humanitarne namene. Objavljamo tudi kopico poročil z akcij v tujini, ki ste se jih udeležili to poletje. Zato ob odprtih prijavih na vse omenjene prihajajoče akcije odpadejo izgovori, zakaj ne bi šli tudi vi ...

Bon voyage, srečno pot, safe trip, sretan put!

Nina Medved,
urednica revije Tabor

Zgodba z naslovnice

Avtor fotografije: Matic Pandel

Noč ima svojo moč

Fotografija je nastala letos na orientacijskem tekmovanju GG Race. Čez dan so najmlajši premagali orientacijsko progo. Zvečer, ko se je že stemnilo, pa se je pričela velika igra, kjer so se udeleženci imeli možnost spoznati med seboj in se pri tem zabavati. Hodili so od točke do točke in izpolnjevali različne naloge. Vsem se je mudilo, prav tako tudi trem tabornikom na fotografiji, saj so mimo fotoaparata kar odplesali "po zraku".

Dejavnosti ZTS sofinancirajo:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAVNO
LUDSKA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

URADNA REPUBLIKANICA SLOVENIJE ZA PUBLIKACIJO

FS Fundacija za šport

Aktualno

- 4 Novice / Tekmovalni september, Pogumni koraki za prihodnost zveze in Znova skupaj
- 5 Novice / Pridružite se nam
- 6 Novice / Gremo na pot
- 7 Novice / Zavihani rokavi in uspehi

Igra

- 8 Veščine / S taborniško rutico okoli sveta

Dogodivščina

- 12 Veščine / Opazujmo nočno nebo
- 14 Širimo obzorja / Po svetu s prostovoljstvom
- 15 Stric Nic svetuje / Konec koncev nas niti ni tako malo

Raziskovanje

- 16 Vihar v glavi / Z aplikacijami do večje ustvarjalnosti
- 17 Orientacija / Rešimo vrisovalno nalogo z ROT-a
- 18 Strupene rastline / Mnogocvetni Salomonov pečat
- 19 Z ognjišča / Breskve s karamelo in mandlji
- 20 Varno v naravo / Pred odhodom v tujino
- 21 Astronomija / Potovanja skozi oči astronoma
- 22 Taborniška skrinja / Pogledati od daleč

Aktualno

- 24 Tema meseca / Slovenski taborniki gremo v svet
- 28 Intervju / Za ustvarjanje sprememb ni treba iti daleč - Urša Može
- 30 Stran vodstva ZTS

- 31 Mnenje / Zakaj v tujino?
- 32 Strokovno / Postani coach popotnikov in popotnic
- 34 Mednarodno / Ustvarjalnost in taborništvo
- 35 Svetkova avantura / Nepozaben Moot na Islandiji
- 36 Svetkova avantura / Na avanturi življenja v ZDA
- 37 Svetkova avantura / Belgijke v slovenski divjini in Nemški skavti na najlepšem kranjskem hribu
- 38 Svetkova avantura / Pozitivno v prihodnost in Vikend za vodnike
- 39 Reportaža / TOTeM

- 40 Reportaža / Gor in dol po klancih na ROT-u
- 42 Od rodov / Prvo rodovo srečanje in Škalska liga

Razvedrilo

- 43 Strip o Lisjakih / Lisjaki rezljajo buče
- 44 Knjigožer in filmoljub / Absolutno resnični dnevnik Indijanca s polovičnim delovnim časom
- 44 Pravopisna drobtin'ca / Sklanjanje imen
- 45 Pesmarica / Vreme za lubezen

Aktualno

- 46 Koledar akcij
- 47 Zadnja plat

Pripravljeni na novo leto

Zadnje priprave na letošnje leto so končane, rodovi so pripravili prve akcije za svoje člane. Kaj nam je še prinesel mokri september?

Urška Bratkovič je tabornike prvič uradno nagovorila na razširjenem kolegiju načelnika ZTS. Foto: Pija Šarko

Tekmovalni september

V Otlici je potekal **ROT**, ki se ga je udeležilo 29 ekip oziroma okoli 150 tabornikov. Tekmovanje je letos organizirala ekipa, sestavljena iz članov Severnoprimorske območne organizacije tabornikov (SPOOT). Za prihodnja leta se že javljajo kandidati, ki bi radi prevzeli organizacijo tekmovanja!

V Ilirski Bistrici je Rod snežniških ruševcev za **TOTeM** zbral 31 tekmovalcev kljub vremenskim neviščnostim, ki so povzročile selitev pod streho, in uspešno speljal še en odbojarski turnir z veliko športne akcije. Odvilo se je tudi lokostrelsko tekmovanje **Zlata puščica** v organizaciji ljubljanskega Tršatega tura, ki je tokrat organiziral še predhodni trening za tekmovalce. Ekipa ZTS pa se je pomerila v drugačnem tekmovanju televizijske oddaje **Dobro jutro**. Naše gibanje je predstavljala tudi na festivalu **Otroški bazar**.

Pogumni koraki za prihodnost zveze

Z delom je pričela nova vodja strokovne službe ZTS **Urška Bratkovič**, katere glavna naloga je reorganizacija dela t. i. pisarne ZTS. Z letošnjim letom bo namreč njena sestava zmanjšana za kar dva člana, saj se je s poletjem poslovil od dela v pisarni Tadej Pugelj, konec leta pa gre v pokoj dolgoletni sodelavec Ivo Štajdohar.

Septembra je potekala **23. obletnica vstopa ZTS v WOSM**. Takrat se je 43 let stara ZTS, ki je nastala na podlagi izkušenj tako gozdovniške kot skavtske organizacije, ki sta delovali pred drugo svetovno vojno na Slovenskem, pričela vračati k izvornim idejam obeh vej in se z željo po višjih standardih delovanja slovenskih rodov včlanila v Svetovno organizacijo skavtskega gibanja - WOSM. Ta danes šteje več kot 40 milijonov članov v 169 taborniških organizacijah in se lahko te dni pohvali z delno prenovo spletne strani v smeri bolj privlačne in dinamične predstavitve našega gibanja.

V začetku oktobra sta na Srednji gozdarski in lesarski šoli v Postojni potekala **Taborniška akademija**, ki je zbrala okoli 120 udeležencev, in **razširjeni kolegij načelnika ZTS**, ki je s približno 70-člansko sestavo pripravil usmeritve za delo zveze v prihodnjih treh letih.

Znova skupaj

V septembru so se prvič po poletju v večjem številu zbrali člani rodov. **Rod Sotočje Nazarje** je na tabornem prostoru v Lazah predstavil letni plan ter določil termine vodovih srečanj, septembra so tudi pripravili lokostrelsko tekmovanje v okviru občinskega praznika. V **Rodu Puntarjev Tolmin** so se razdelili po vodih in preživeli prvo vodovo urico, podobno so se po vodih razdelili v **Rodu Zelena Rogla Zreče**.

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za oktobrsko številko je v sredo, 25. oktobra!

s skupno akcijo z aktivnostmi po vodih in uvodnim sestankom za starše. **Rod srebrnih krtov Idrija** je na taborniškem dnevu izdeloval rutice in ščipalke, ajali so in se spominjali preteklega leta.

Pridružite se nam

Taborniki so povečini leto pričeli s posveti rodov in območij, nekateri tudi z občnim zborom. Nato so se lotili privabljanja novih članov. Letošnjim promocijskim aktivnostim večine rodov je bil skupen le en element - palačinke. Z njimi so pred osnovnimi šolami in na predstavitvah pred taborniškimi prostori privabljali otroke in mlade, da se jim pridružijo. Tako so se na stražiški tržnici in lokalni osnovni šoli predstavili v **Rodu zelenega Jošta Kranj**, **Rod svobodnega Kamnitnika Škofja Loka** je pred lokalnimi šolami spravil v promet več kot 400 palačink, predstavili so se tudi s programom za četrtošolce na festivalu Veter v laseh. Okoli 300 palačink je prišlo izpod rok tabornikov **Rodu zelene sreče Železnike** na propagandi na šolskem vrtu, na dogodku Živ žav so jih pekli **kranjski taborniki**. Poleg tega so pripravili tradicionalno Golažijado, kjer so se 5-10-članske ekipe pomerile za zmago, v lovu na lisico in lokostrelstvu. S krumpantocem se je raje predstavil **Rod temnega hrasta Hrastnik** in na lokalnem festivalu zasavske kulinarike požel pozornost obiskovalcev.

Predstavitve za osnovne šole so pripravili tudi **Rod soških mejašev Nova Gorica**, **Rod aragonitnih ježkov Cerkno**, ki se letos širi tudi na območje dveh novih krajevnih skupnosti, **Rod Sivega volka Ljubljana**, **Rod bistrega potoka Muta**, **Rod Pusti grad Šoštanj**, **Rod kraških jrt Sežana**, **Rod Stane Žagar - mlajši Kranj**. V postojnskem parku so **Kraški viharniki** pripravili akcijo PO-stani tabornik in prikazali različne taborniške aktivnosti za najmlajše. Poleg tega so odšli še na osnovno šolo, na dneve odprtih vrat vojašnice v Pivki, na festival Okusi Pivških jezer. Letos namreč vpisujejo člane tudi v Pivki!

GG-ji in PP-ji iz Hrastnika so sami poskrbeli za peko krumpantoca. Foto: Janez Zobarič

Rod belega konja Slovenske Konjice je pripravil informativni sestanek za mlajše in starejše otroke posebej. Tudi **Rod modrega vala Trst-Gorica** in **Rod Podkovani krap Ljubljana** sta tako pričela leto, **Rod zelenega Žirka Žiri** pa se je ob tem še pohvalil o uspehih letošnjega poletja. Prvi zbor so s podelitvijo veččin, igrami in taborniško kavo popestrili v **Rodu Bičkova skala Ljubljana**, s kostonji v **Rodu Lilijski grič Pesje**, s piknikom, ogledom fotografij s taborjenja in palačinkami v **Rodu dobre volje Ljubljana**. **Rod Sivega volka Ljubljana** je v Tivoliju pripravil igre, sladkarije in PP-jem podelil nove rutice. **Rod kranjskega jegliča Spodnja Idrija** je tradicionalni spoznavni tabor za člane prestavil pod streho rodovih prostorov, pa vendar so izdelali vrtavke in streljali z lokom. **Rod Veseli veter Murska Sobota** je leto pričel nekoliko drugače kot lani,

Učinkovita pagoda ali bivak iz dveh šotork sta dober timski izziv za gimnazijce. Foto: Lana Pavšič

Stražni stol na bivaku Maistrovega rodu je zdržal!
Foto: Marijanca Karmel

Propagandni dan pred taborniško hišico je potekal v **Rodu Ukročena reka Maribor**, na stojnici v mestu so se promovirali v **Rodu Severni kurir Slovenj Gradec**, **Rod Enajsta šola Vrhnika** pa v Parku samostojnosti. Rodovo enodnevno taborjenje za otroke z osnovne šole, ki je potekalo v vzdušju cirkusa, so pripravili taborniki **Rodu Hudi potok Šmartno ob Paki**, **Snežniški ruševci** iz Ilirske Bistrice pa so po vpisu hiteli na posvet pomlajene rodove ekipe. Maskota medved Jure odslej spremlja vse aktivnosti **Rodu modrega vala**. **Rod XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor** pa je k vpisu letos povabil zainteresirane kar s spletno kampanjo, ki je bila zelo uspešna. Uredili so nov YouTube in Instagram kanal. Za dijake Druge gimnazije so v želji, da bi se jim pridružili tudi srednješolci, organizirali taborniški vikend, kjer so jih učili streljanja z lokom, postavljanja bivaka in uporabe ognjišča.

Gremo na pot

Prve rodove akcije so bile povezane s spoznavanjem članom in raziskovanjem Slovenije. Na GG bivak so se odpravili v **Rodu Polde Eberl-Jamski** iz Zagorja ob Savi. Na dvodnevni hajk iz Sevnice pod Jošt so šli

PP-ji **Rodu zelenega Jošta**, na pohod jesenskih plodov po zaledju Lucije v **Rodu srebrnega galeba Koper**, na Šmarno goro v **Rodu Črnega mrava**. Na Pečkah na Pohorju so v bivaku prespali člani **Maistrovega rodu** iz Maribora, izdelali so več vrst bivakov in stražni stolp. Na izletu z lokostrelstvom in peko hrenovk so uživali v **Zmajevem rodu Ljubljana**. Vod Izgubljene rutke iz **Rodu gorjanskih tabornikov** se je odpravil na vikend akcijo na Travniku v Kočevskem Rogu, kjer so se urili v orientaciji, šivanju in si izdelali čudovite obročke za rutke. Medtem je vod Risi uspešno zakuril v mokrem okolju, postavil bivak iz šotork, se učil branja zemljevida in pozicij zvezd na nebu.

Rod sivih jelš Trebnje je pripravil Katapultiranje v novo leto s pohodom do Lanšpreža in dogodivščino na cilju, ki je vključevala pravi katapult za manjše predmete in podelitev rutic. Te so tudi podelili kar 14 PP-jem in trem RR-om **Rodu skalnih taborov Domžale**, ki so si jih prislužili z zabavno dogodivščino. Tri novopečene grče so **Snežniški ruševci** sprejeli na pikniku v Črnem dolu, nato pa prenovili območje pred kočjo in izdelali nove klopi in mize. V Pustolovski park in na ogled geometrijskega središča Slovenije so odšli v **Rodu belega konja**, pomagali pa so še na konjiškem maratonu in 1200 tekačem razdeljevali vodo, energijske napitke in osvežilne gobice. Na festival vojaške zgodovine v Pivko so odpotovali **Samorastniki**, v Velenje in k Piki Nogavički **Srnjaki** iz Logatca, v mornarskem vzdušju so se družili **Soški mejaši** iz Nove Gorice, **Srebrni krti** iz Idrije pa so si na tradicionalnem izletu ogledali film Jaz, baraba 3 in se nato potapljali v kopaljšču. Spominske slovesnosti v vasi Bazovica so se udeležili člani **Zelenega Jošta** in **Modrega vala**. **Rod Odporne želve Anhovo** je zbiral rabljene igrače, **Bistriški gamsi** so se posvetovali o obisku Roverwaya. **Rod Mladi bori Ajdovščina** je sodeloval na mini olimpijadi.

V Trnovem so se vaje Civilne zaščite udeležili Snežniški ruševci.
Foto: Aleksandra Morano

Zavihani rokavi in uspehi

Taborniki so zavihali tudi rokave. Na zelo obsežni vaji Civilne zaščite so se **Snežniški ruševci** usposabljali za primer iztirjenja vlaka in prepeljali ter postavili 50 ležišč in 20 kompletov miz. **Ljubljanski taborniki** so se udeležili druge vaje CZ, in sicer za primer potresa (poleg tega pa pripravili še delavnico risanja skice poti). Taborniki **Zelenega Žirka** so pomagali domačinom podreti kozolec, grče **Maistrovega rodu** pa grči pri vinski trgatvi, medtem ko so mlajši trenirali za Grofa. **Ukročena reka** je spravila drva

Fotka meseca

Megla je dodala posebno vzdušje letošnjemu ROT-u. Foto: Alisa Kim Jagodic

za zimo, skladišče in rodove prostore pa so pospravili v **Šoštanju**, **Topolšici**, **Mislinji** in **Kamniku**, kjer so Bistriški gamsi celo prenovili taborniško sobico. Bravo! Pohvale si zaslužijo tudi v **Rodu zelenega Jošta**, ki ima novo spletno stran, in **Rodu Rožnik Ljubljana**, ki je poskrbel za lične rodove puloverje s taborniškimi motivom. **Rod bistrega potoka Muta** se je z novo četo razširil v Dravograd, mmm! Vse čestitke pa seveda **Rodu Jadranskih stražarjev Izola** in **Rodu Bela jadra Prade**, saj so praznovali 60. oz. 40. obletnico rodu.

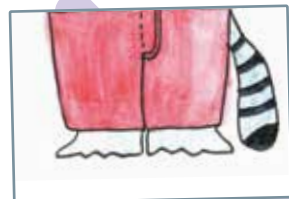
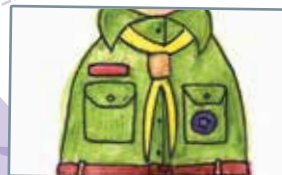

Korajža pojasnjuje: Novice pripravimo v uredništvu, tako da povežemo informacije, ki nam jih pošljete na revija.tabor@taborniki.si. Rodove propagandiste zato prosimo, da nam v sporočilu pouzamete vaš mesec: zabeležite imena akcij in v dveh povedih opišite, kaj se je dogajalo. Pošljite tudi novičko za rubriko Od rodov, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. Taborniški fotografi ste vabljeni, da z nami delite svoje fotografije. Pošljite nam fotografije čim večje velikosti in se izogibajte pošiljanju takšnih, ki so bile posnete z mobilnimi telefoni ali vzete s Facebooka. Prav tako vabimo vse tabornike k pošiljanju Pisem bralcev - pišete lahko o aktualnem taborniškem dogajanju in drugih polemikah, ki bi jih radi delili s taborniki. Dolžina takšnega pisma naj bo do 3000 znakov s presledki. Uredništvo Tabora se vam že unaprej lepo zahvaljuje!

S taborniško rutico okoli sveta

Besedilo: Petra Grmek, slika: Maša Pušnik

Taborniki smo ena velika družina. Pa ne samo nekaj tistih, s katerimi skupaj obiskujete tedenska vodova srečanja, taborniška družina je večja od vsega vašega rodu skupaj in vseh nekdanjih tabornikov v vašem kraju! Taborništvo je namreč doma tudi po veliko drugih krajih po Sloveniji, prek njenih meja - v Avstriji, Italiji, Hrvaški in na Madžarskem - in še širše.

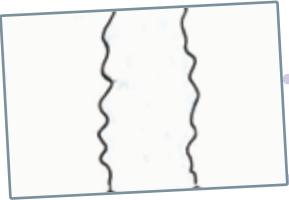
Tabornike, take in drugačne*, najdemo vse od hladnih severnih dežel na severu pa do vročih afriških držav in tropskih koncev Azije, od Japonske na vzhodu do ZDA na zahodu. Na kratko bi tako lahko preprosto rekli: "Taborništvo je svetovno!" In seveda bi imeli popolnoma prav. Ne glede na konec sveta, od koder prihajamo, ne glede na našo barvo kože, veroizpoved ali jezik, ki ga govorimo, vsi taborniki sveta **ustvarjamo boljši svet.**

Taborniki smo izven meja Slovenije poznani preprosto kot Scouts (skavti) in smo kot še 168 drugih taborniških organizacij vključeni v WoSM, svetovno organizacijo skavtskega gibanja.

?

Ali znaš sestaviti predstavnike različnih taborniških organizacij po svetu? Veš, od kod prihajajo? Katere podobnosti razbereš med njimi? Kaj pa razlike, ali sploh obstajajo? Izberi enega od tako "sestavljenih" taborniških prijateljev, mu nadeni ime in predstavi njegovo zgodbo ostalim članom v vodju. Kaj pa se zgodi, če koščke med seboj pomešamo - kakšne bi bile zgodbe teh tabornikov?

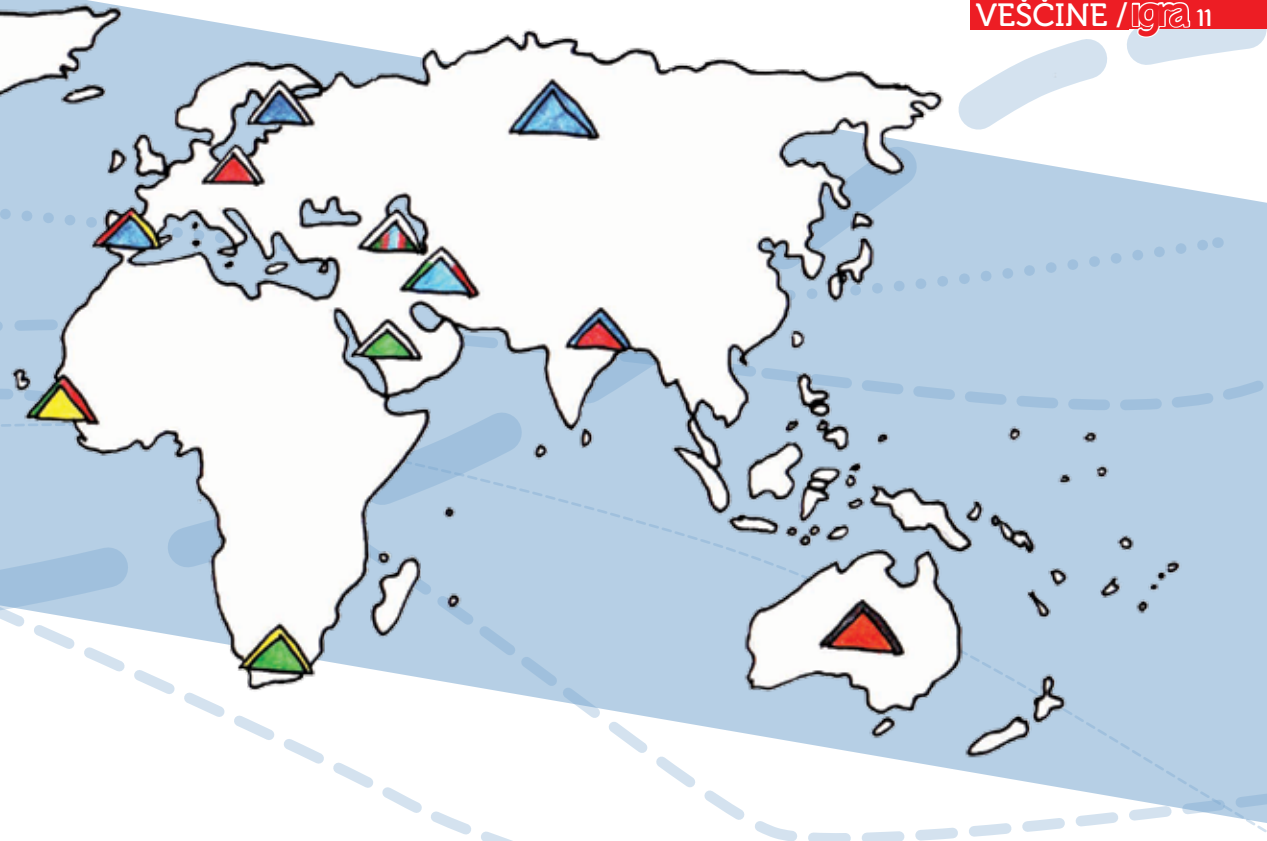
Poleg tega cilja pa tabornike sveta seveda družijo tudi **želja po življenju v in z naravo**. Ne glede na to, ali je "običajna" narava za nekoga gozd, puščava, snežna planjava ali samotni otok - taborniki jo spoštujemo, s svojim znanjem in pomočjo vrstnikov se v njej znajdemo in smo v njej doma.

Vse člane svetovne skavtske organizacije vidno povezujejo tudi simboli organizacije, kot je na primer **lilija**, ki jo nosimo na svojih uniformah, še bolj opazno pa nas verjetno družijo naš najprepoznavnejši znak - **faborniška rufica**.

! S člani svoje "najbližje faborniške družine" se s faborniškimi ruficami odpravi okoli sveta! Na lističe prepisite spodnji seznam držav in jih premešajte v lončku. Izžrebaj svoj listič, ki ti pove, katero od rufic v svoji številki Tabora moraš pobarvati, nato pa na zemljevidu sveta poišči ustrezno barvno oznako, ki ti pove, kakšne rufice nosijo tamkajšnji faborniki. Lonček z lističi podaj v krogu naprej še ostalim članom voda ... Dokler zmagovalec med vami ne pobarva vseh rufic na MČ straneh, ali še bolje - dokler vsi ne pobarvate vseh rufic! Igra pa se ne konča niti takrat. Z malo brskanja po spletu lahko dodate še kakšno barvno oznako in tako igro razširite na druge, vam še nepoznane konce sveta!

Kot v vsaki običajni družini se njeni člani med seboj tudi bolj ali manj razlikujejo. Četudi **nas po ruticah kot tabornike prepoznavajo vsepovsod po svetu**, se te med seboj prav pisano razlikujejo – kar poglej zemljevid! Taborniki v isti državi le redko nosijo enake rutice (kot recimo v Sloveniji vsi MČ-ji nosijo rdeče rutice z rumenim robom), veliko pogosteje rutica enakih barv družijo člane iz istega kraja (rodu). Kar pomisli, kakšna **mavrica rutk obkroža svet!**

Tina se je odločila pristopiti malo drugače: Tokrat sem kombinirala različne veščine. S spoznavanjem rutic osvajamo veščino Moj grb, z brskanjem po spletu in iskanjem informacij Uporabnika računalnika in veščino Zbiralca tako, da danes zbiramo rutice na straneh revije Tabor, ko bodo moji MČ-ji zrasli, pa bodo morda postali pravi taborniški zbiratelji.

Opazujmo nočno nebo

Besedilo in fotografije: Rok Kovač

Topla poletna noč je. Zvok čričkov že opominja na dolgo pričakovane počitnice. Na nebu se lesketajo nešteti kristalčki. Noč prereže svetel utrinek ...

Iz sanjarjenja me prebudi topel sončni žarek, ki je ravno pokukal skozi okno. Uf, čimprej si želim iti opazovat nebo. Na internetu pogledam napoved. Očitno bo jasno. S pomočjo aplikacije Stellarium si naredim seznam objektov, ki bi jih rad opazoval.

Načrtovanje opazovanja

Pred opazovanjem preverimo vremensko napoved in kaj se bo na nebu videlo. Odličen brezplačen simulator neba je **Stellarium**, ki nam pokaže ozvezdja, pa tudi lego planetov, galaksij, meglic ... Prav pride tudi **vrtljiva zvezdna karta**, ki pokaže nebo ob poljubnem času. Priporočljivo je, da si napišemo seznam objektov, ki jih želimo opazovati, pripravimo zvezdne karte in šibko rdečo svetilko (rdeča svetloba ne vpliva tako zelo na prilagoditev oči na temo).

Ko Sonce zaide in je nebo na zahodu še rdečkasto, odidem ven, da ujamem Luno. Gledam jo, kako zahaja, medtem pa se vse bolj temni. Nebo je posuto s finočimi zvezdami, ki precej migetajo. Seeing ni ravno najboljši.

Pogoji za opazovanje

Pogoji se od noči do noči precej spreminjajo. Tudi če je jasno, je lahko **transparenca** ozračja različna. Če je zrak suh, je običajno transparenta boljša. Ker se zračne mase premikajo, zvezde na nebu migetajo in s **seeingom** opišemo, kako zelo. Pogosto je dobra transparenta povezana s slabim seeingom in obratno, saj vetrovi v višinah odnašajo oblake, hkrati pa mešajo zrak.

Izgled nočnega neba je zelo odvisen tudi od **količine svetlobnega onesnaženja**, ki ga povzroča nočna razsvetljava zunanjih površin in objektov. Dlje kot gremo od mesta, temnejše je nebo. Razlika je velika. Da je nebo zares temno, moramo počakati približno uro in pol po sončnem zahodu, čeprav lahko z opazovanjem začnemo že prej.

Nad mano se pne Rimska cesta, na zahodu pa še kraljuje mogočni Herkul. Poletni frikofnik je visoko na nebu.

Slovarček

Transparenta ali prosojnost atmosfere vpliva na to, katere objekte in kako jih vidimo. Večja transparenta omogoča pogled na večje in šibkeje vidne objekte (npr. galaksije), medtem ko pri manjši transparentci lažje opazujemo Luno in zvezde. Tako seeing kot transparento merimo na lestvici od 1 (najslabše) do 10 (najboljše).

Seeing je stopnja, ki opisuje, koliko vpliva ima gibanje zračnih plasti v atmosferi na pogled skozi teleskop. 10 pomeni, da je slika jasna in ostra. 1 pomeni, da je slika zelo nejasna in opazovanje oteženo.

Nebo

Nebo je razdeljeno na 88 ozvezdij. Ozvezdije je skupina zvezd, ki so jih ljudje povezali v neko podobo, hkrati pa tudi del neba, ki jim pripada. Ko opisujemo lego ozvezdja na nebu, uporabljamo **smeri neba**, kot smo jih vajeni (bolj natančno z azimutom, le da se v astronomiji ta običajno meri od juga proti zahodu). Poleg tega uporabljamo še **višinski kot**, ki pove, kako visoko na nebu je objekt. Točka navpično nad nami se imenuje zenit, navpično pod nami pa nadir. Objekt je na severni polobli najvišje na nebu, ko je natančno na jugu.

Središče naše galaksije Rimske ceste je ravno najvišje na nebu. Fotografija je sestavljena iz 50 kratkih osvetlitev, ki smo jih združili v programu DSS.

Postavim svoj teleskop, ki je visok skoraj toliko kot jaz, pa tudi nič lažji.

Teleskopi

Teleskop ali daljnogled je optični pripomoček, s katerim dobimo povečano sliko objektov. Obstaja več tipov teleskopov glede na kombinacijo leč in zrcal. Večja kot je odprtina, več svetlobe zbere naprava. Hkrati se večji teleskop tudi dlje hladi. V teleskop vstavimo **okularje**, s katerimi menjavamo povečavo. Zelo uporaben je tudi binokular (dvocevni daljnogled), s katerim lahko ob dobrih pogojih vidimo na desetine kopice, meglic in galaksij.

Medtem ko čakam, da se mi oči privadijo na temo, se teleskop hladi, tako da bom imel lahko lep pogled na Saturn.

Preden začnemo opazovati

Naše oči se morajo najprej navaditi na temo, kar traja približno pol ure. Če želimo opazovati objekte pri velikih povečavah (planeti), se mora teleskop najprej ohladiti, da oddajanje toplote ne ustvari migetanja zraka.

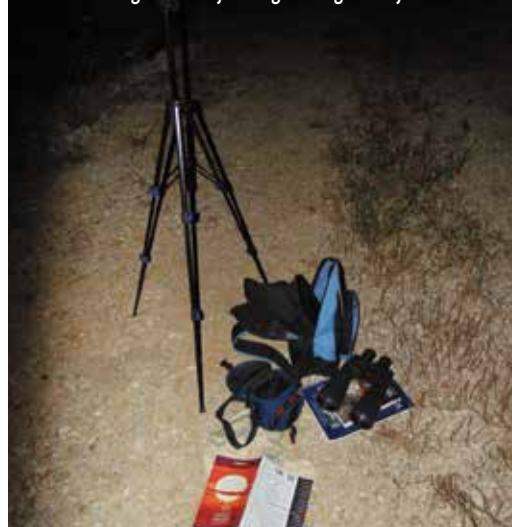
Najprej si pri nizki povečavi ogledam M 13, kroglasto kopico v Herkulu. Povečam povečavo, da mi teleskop kopico razdrobi na fisoče posameznih zvezdic. Premaknem pogled na M 27, planetarno meglico v Lisički, že z neposrednim pogledom je izjemno svetla. Hitro se izgubim v globinah Vesolja.

Opazovanje

S teleskopom opazujemo Luno, planete in njihove lune, **objekte globokega vesolja** (galaksije, zvezdne kopice, meglice), komete, Sonca pa neposredno nikoli brez posebnega filtra! Krasna predstava so utrinki. Planeti so navidezno majhni in svetli, zato jih opazujemo pri velikih povečavah (100x ali večji), objekti globokega vesolja pa so razmeroma veliki, a šibki, zato jih opazujemo pri majhnih povečavah (npr. 50x).

Na planetih se z običajnim teleskopom vidi nekaj podrobnosti, pri Saturnu obroče, v zvezdnih kopicah se vidi ogromno zvezd, svetlejšje meglice imajo več odtenkov, galaksije pa so razen nekaj najsvetlejših le nežne lise svetlobe. Dobro je, da si opažanja zapišemo in morda objekte celo skiciramo, saj tako zaznamo več podrobnosti. Odlična tehnika za opazovanje šibkih objektov je posredno gledanje, ko pogled usmerimo nekoliko stran od objekta, pozornost pa na objekt, saj ga tako vidimo svetlejšega, ker svetloba pade na občutljivejši del očesa. Kam mora opazovalec pogledati, mora ugotoviti vsak sam.

Z daljnogledom, ki ga priključimo na stativ, da ga stabiliziramo, lahko vidimo ogromno objektov globokega vesolja.

Vse prehitro mine čas, pekelin zakikirika, Sonce pa z žarki že premaguje kraljestvo noči. Svetle zvezde se pogumno borijo, a tudi te kmalu zbledijo. Naredilo se je krasno poletno jutro. Pospravim teleskop in se odpravim spat.

Vid raziskuje: Več o astronomskih temah izveš tudi, če pokušaš na stran 21, kjer ponavadi domuje rubrika Astronomija. Za dodatno razlago lahko pouprašiš tudi bolj izkušene tabornike!

Najbolj oddaljeni objekti, ki jih še vidimo

Način opazovanja	Objekti v vesolju	Oddaljenost od Zemlje
oko	Andromedina galaksija M 31	2,93 milijona svetlobnih let
binokular	galaksije (npr. jata v Devici)	okoli 60 milijonov svetlobnih let
teleskop	kvazarji	do nekaj milijard svetlobnih let

Po svetu s prostovoljstvom

Besedilo: Inja Prebil, fotografija: Pija Šarko

Zadnje čase je potovanje vse bolj popularno. V trendu so mednarodna srečanja, študijske in delovne izmenjave ... Si že bil na kakšnem potovanju v tujini?

Kaj je delovna izmenjava?

V bistvu je točno to, kar pomeni v dobesednem prevodu izraza work exchange, izmenjava dela, za katero v Sloveniji še nimamo stalnega imena. No, mogoče je malce bolj zanimivo, kot se sliši. To je v današnjem času zelo popularen način potovanja in spoznavanja tujih kultur, pri katerem prostovoljci potujejo v različne države in v zameno za kratkotrajna dela dobijo prenočišče ter hrano.

Kako prosim?

Vzemimo res preprost primer za boljšo razlago. Kot nekdo, ki nima kaj početi čez počitnice, se odločiš, da boš za nekaj časa (bodisi en teden ali več mesecev, morda celo leto) odšel v, recimo, Francijo. Na spletu najdeš oglas, da francoski lastnik kmetije Pierre išče prostovoljce, ki bi bili pripravljeni delati štiri ure na dan, pet dni na teden, in v zameno nudi zastoj prenočišče ter hrano. Po krajšem razmisleku ugotoviš, da so edini stroški, ki te zadevajo, letalska karta ali avtobusna vozovnica.

Kaj pa varnost?

Ker se ti posli sklepajo preko spleta, je vedno pomembno zagotoviti, da smo na varnem in da ne bomo v nikakršnem primeru zlorabljeni. Zato imamo že dlje časa obstoječe organizacije. Z njimi lahko dostopaš do vseh potrebnih podatkov o npr. gostiteljih in njihovih zahtevah. Omogočen je tudi ogled komentarjev, kritik in komplimentov prostovoljcev, ki so že kdaj uporabili te organizacije. Najbolj znane so: Workaway, WWOOF in Helpx. Pridružuje pa se jim tudi nova, bolj sveža HippoHelp.

Kakšna dela se običajno opravlja?

Zelo različna. Ljudje potrebujejo pomoč pri delu na kmetiji, varstvu otrok, informacijskih spretnostih, učenju drugih jezikov ... Eden izmed gostiteljev je pred nekaj tedni celo objavil, da išče nekoga, ki bi mu pomagal pri barvanju dva tisoč didžeridujev.

Koliko moraš biti star, da se izmenjave lahko udeležiš?

Jasna meja ni zarisana, ampak najbolj zaželeni so ljudje, stari od 16 let naprej. Obstaja tudi nekaj gostiteljev, ki sprejemajo družine z otroki.

Delovna izmenjava deluje na podlagi prostovoljstva. Ni pa edini način prostovoljskega spoznavanja tujih kultur. Obstaja tudi organizacija **Erasmus+**, ki je namenjena mladostnikom od 13. leta starosti dalje in si prizadeva podpirati različne mednarodne projekte (navadno bolj izobraževalne narave), v katerih lahko pomagate ali sodelujete kot udeleženci. Torej so možnosti potovanja res neskončne, da sploh ne omenjam vseh mednarodnih taborov, ki nas čakajo v prihodnjih letih!

Konec koncev nas niti ni tako malo

Besedilo: Stric Nic, slika: Maša Pušnik

To, da taborniki ne obstajamo samo v Sloveniji, zagotovo že veš. Ali veš tudi, da je na svetu vsega skupaj 50 milijonov tabornikov?

To je toliko, kot če bi prebivalce vse Slovenije zbral na kupu in jih pomnožil s 25. Ali je v takšni množici druz težko spoznati kakšnega tujega tabornika?

Taborniki obstajamo na vseh kontinentih in v skoraj vseh državah sveta. V skoraj vseh zato, ker nekatere države ne dopustijo taborništva zaradi političnih stališč, drugačnih od naših.

In kako priti do teh tujih tabornikov? Najlažje je z udeležbo na mednarodnih dogodkih in akcijah. Te so organizirane in običajno je na njih veliko tabornikov iz različnih držav. Tam lahko spoznaš tabornike od drugod in navežeš stike. Takšne akcije so tudi najboljša priložnost za izmenjavo rutk. Bodi pripravljen in imej veliko slovenskih rutk, da boš lahko na steno obesil rutice iz čim več različnih držav!

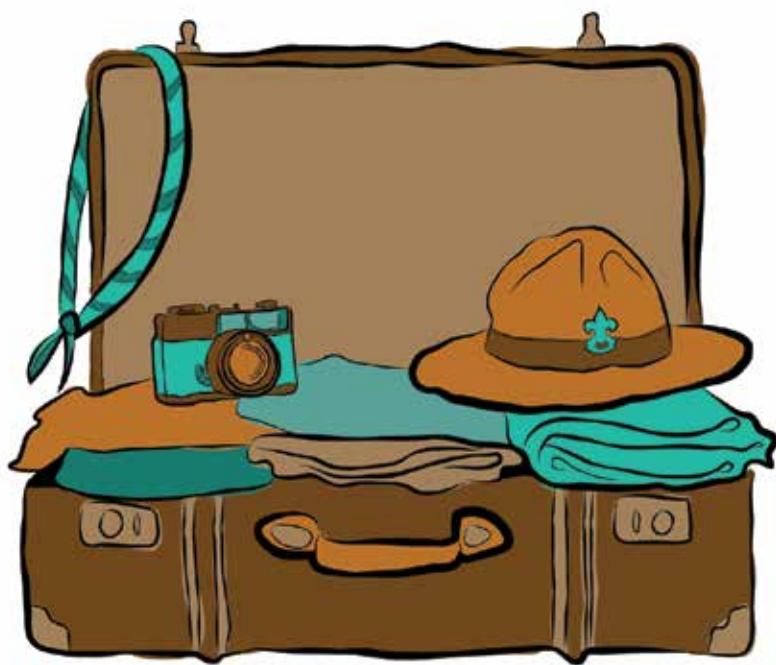
Tabornike pa lahko spoznaš tudi na druge načine. Na Zvezi deluje komisija za mednarodno dejavnost, ki se ukvarja z navezavo stikov s taborniki iz drugih držav. Če načrtujete izlet v kakšno drugo državo, se lahko brez problema obrneš na njih in ti bodo z ve-

seljem pomagali. Na tak način si lahko stroške izleta zelo znižate, saj taborniki vedno pomagajo drugim tabornikom.

Vedno pa se najdejo tudi tuje taborniške skupine, ki pridejo taborit v Slovenijo. Kdaj pridejo in kje so, lahko najlažje spremljaš s pomočjo objav v Facebook skupini Zveze tabornikov Slovenije, kjer je občasno objavljeno obvestilo, da iščejo slovenske tabornike, ki bi preživeli nekaj časa s tujimi obiskovalci. Tako jim lahko pokažete lepote naše države. In bodite brez strahu, take skupine vedno vrnejo uslugo.

Nejc dodaja: Če bi se radi podali na izlet h kakšni tuji taborniški skupini ali želite več informacij o spoznavanju tujih tabornikov, pišite Evi na eva.bolha@taborniki.si!

Z aplikacijami do večje stvarjalnosti

Besedilo: Davor Kržišnik - Jolbe

Veš kolikokrat dnevno pogledaš na svoj mobilni telefon? Enkrat na uro? Vsakih 30 minut? Raziskave so pokazale, da odrasla oseba v povprečju pogleda na zaslon kar 110-krat dnevno, torej vsakih 13 minut.

Torej, če je mobilni telefon orodje, ki ga uporabljamo tako pogosto, zakaj ga ne bi tudi za razvijanje stvarjalnosti? Predstavljam nekaj aplikacij, ki ti omogočajo prav to.

Color-Me

Za tiste, ki imate porisane stranice zvezkov, je na voljo aplikacija, s pomočjo katere lahko barvate različne mandale, živali in ostale motive in tako razvijate občutek za barvo, vzorce in se tudi sprostite pri barvanju vzorcev.

Creativity Cards

Aplikacija za tiste, ki radi rišete, vendar kdaj pa kdaj nimate ideje, kaj bi narisali. Aplikacija ponudi uporabniku različne izzive, ki jih potem nariše.

Creativity

Ponuja različna orodja stvarjalnega mišljenja. Tako lahko razvijate nove ideje in iščete rešitve za različne izzive, s katerimi se soočate. Ponujenih je 10 tehnik in izberete lahko najprimernejšo.

Creativity at Work

Še ena aplikacija, ki služi kot orodje tistim, ki bi se radi bolje spoznali z stvarjalnostjo, ker ponudi nekaj teoretičnega ozadja in opiše, kako se metodo primerno uporabi. Aplikacija za vse tiste, ki bi radi vnesli več kreativnosti v to, kar počnete.

My creative diary

V tem dnevniku si lahko shranite ne samo najljubša besedila, ampak slike, čustva, skice. Vse to ostane zaklenjeno z geslom, kot je knjižica zaklenjena s ključavnico.

Obstaja pa še pravo malo morje ostalih aplikacij, ki so si med seboj podobne. Vsekakor niso vse predstavljene tu, zato prepuščam vsakemu, da si sam poišče najljubšo in mu mobilni telefon pomaga stopiti v svet stvarjalnosti.

Rok svetuje: Če bi se rad sprijel z izzivom in zmanjšal uporabo mobilnega telefona, ti je pri tem lahko v pomoč aplikacija BreakFree, ki jo najdeš na Google Play in App store.

Rešimo vrisovalno nalogo z ROT-a

Besedilo in skica: Klemen Kenda - Bubi

Letošnji ROT nam je ponudil kar nekaj lepih orientacijskih in topografskih izzivov, o katerih bomo pisali tudi v prihodnje. V tokratni številki smo izbrali eno izmed vrisovalnih nalog, ki je marsikateri ekipi grč(ic) delala težave.

Preberimo nalogo ...

KT leži v bližini koordinate X (10,000, 89,000) na zelo razgibanem terenu, ki ga DTK25 povsod ne pokaže zadovoljivo. Traserji so zato poiskali tri različne napadne točke in poskusili s kompasom za na palec slediti smeri do KT. Vsakega izmed njih je zaneslo nekaj stopinj preveč v levo. Po analizi GPS sledi so ugotovili, da so KT prav vsi zgrešili za enako razdaljo.

A: Od razcepa cest 50 m severno od točke X, v smeri 188,5°.

B: Od hribočka ob križišču steze, kolovoza in ceste, približno 400 m južno od točke X, v smeri 305°.

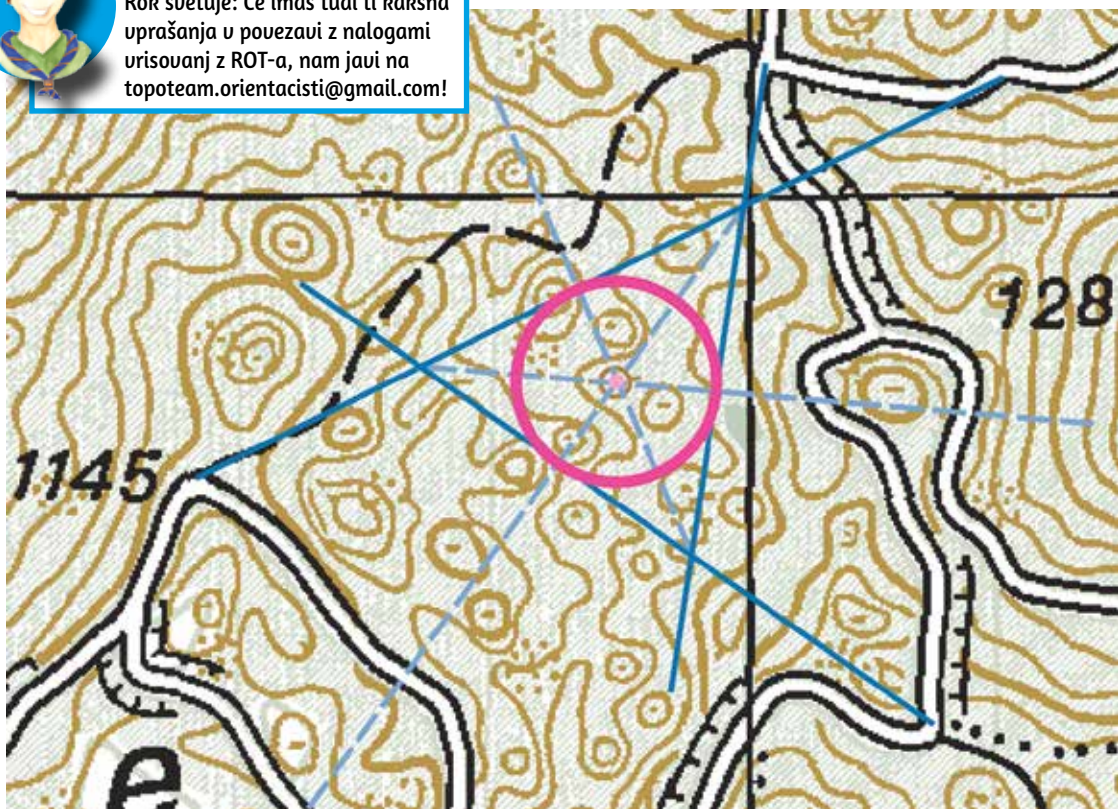
C: Od kote 1145 v JZ kvadrantu, v smeri 63,5°.

... in jo rešimo

Najprej poiščemo točko X, ki je na presečišču projekcijske mreže (10, 89) - edinem na priloženem izseku. Točka X nam služi za referenčno točko, da najdemo vse tri izhodiščne točke (za traserje A, B in C). Od vsake izhodiščne točke odmerimo pravi smerni kot. Dobimo skoraj enakostranični trikotnik, kar pomeni, da naša KT leži nekje v njem. Ker je namreč vsakega traserja zaneslo preveč v levo, leži KT desno od vsake od linij (znotraj trikotnika). Kje točno? KT so vsi zgrešili za enako razdaljo, kar pomeni, da se nahaja ravno v središču trikotniku včrtanega kroga. Povlečemo simetrale vseh treh kotov (ali pa vsaj dveh, če smo zelo prepričani vase). KT leži na presečišču.

Rok svetuje: Če imaš tudi ti kakšna vprašanja v povezavi z nalogami urisovanj z ROT-a, nam javi na [topoteam.orientacisti@gmail.com!](mailto:topoteam.orientacisti@gmail.com)

Mnogocvetni Salomonov pečat

(*Polygonatum multiflorum*)

Besedilo in fotografiji: Kosobrin

Mnogocvetni Salomonov pečat je strupena rastlina, ki uspeva na zasenčenih krajih, posebno v bukovih gozdovih in med grmovjem, po vsej Sloveniji.

Družina: lilijevke.

Domača imena: bela bramurka, beli koren, gli-dnik, divja šmarnica, pečatnik, Salomonov pečatnik, gumbelica, kokornik, lepatica, sklepnik, zraslika.

Tuja imena: David's harp, ladder-to-heaven (ang.), Vielblütige Weißwurz (nem.), fürtös salomonpeccsét (madž.).

Učinkovine: glikozid konvalorozid in konvalarin, sluzi, asparagin, glukokinin.

Steblo, listi, cvetovi

Pri nas rasteta dve vrsti Salomonovega pečata: dišeči Salomonov pečat (*Polygonatum odoratum*) in mnogocvetni Salomonov pečat (*Polygonatum multiflorum*). Slednjega najdemo v Evropi, Sibiriji in zahodni Himalaji.

Lokasto ukrivljeno steblo mnogocvetnega Salomonovega pečata je okroglo. Do vrha je olistano z dvoredno nameščenimi jajčastimi listi. Stebelni listi so goli. Zgoraj so zeleni, spodaj pa sivkasti zaradi puhastih, v vrstah nameščenih dlak.

Razvije viseča socvetja, ki jih tvori do pet belih cvetov, ki ne dišijo. Cvetno odevalo je zraslo v belo cev, ki se na koncu odpira s šestimi zelenimi roglji.

Zreli plodovi so jagode temno modre barve. Jagoda je razdeljena na štiri dele in vsebuje številna semena. Plodovi so sladkastega okusa.

Bodimo pozorni

Ob primerni rabi ima zdravilne učinke z notranjim delovanjem: odvaja vodo, čisti kri, odstranjuje ledvične kamne. Pomagamo si lahko tudi z njegovim zunanjim delovanjem, saj celi rane, pomaga pri različnih poškodbah, je primeren za krepilne kopeli, nego obraza, oži pore, blaži pegavost.

Rastlino prištevajo med strupene zaradi vsebnosti saponinov (paristifnin in paridin), ki dražijo kožo in sluznice, poleg tega pa se delno vpijejo iz prebavne cevi. Zato bodimo pozorni, saj povzroča hudo bruhanje. Če se ga zaužije, je treba bolnika takoj odpeljati k zdravniku!

Breskve s karamelo in mandlji

Besedilo: Anja Novljan, fotografiji: Matic Pandel

Sestavine: 4 sveže breskve, mandlji, maslo, rjavi sladkor.

Potrebščine: deska, nož, alu folija, vilice ali žlica.

Čas priprave: 40 minut.

Rok je pripravljen. Jesen ali pomlad, ta recept je vedno prava izbira, če te zgrabi želja po sladkanju!

Pripravimo si alu folijo - za eno porcijo odrežemo dva, približno 30 x 60 cm velika kosa folije, da naredimo dvojno plast. Po sredini folije razmažemo maslo. Pri tem nismo preveč zadržani, saj bo maslo poskrbelo, da se hrana ne bo prijela in da bo sladkor lepo karameliziral. Maslo posujemo s sladkorjem.

Po tako pripravljenem maslu in sladkorju razporedimo mandlje. Mandlji so lahko olupljeni ali neolupljeni, uporabimo pa jih toliko, kot nam paše - tisti, ki imajo radi oreščke, jih bodo uporabili več, drugi manj. Mandlje lahko zamenjamo tudi s kakšnimi drugimi oreščki, v izvirnem receptu so uporabljeni ameriški orehi ali pekani.

Breskve operemo, razpolovimo in odstranimo koščice. Za vsako porcijo bomo uporabili le eno polovico breskve. Polovičko postavimo na mandlje. Da bo bolj sočna in bo nastalo več karamele, vrh breskve premažemo še z malo masla in posujemo s sladkorjem.

Folijo dobro zapognemo in zapremo paketek. Paketke za 20 do 25 minut postavimo na žerjavico. Ko jih odpremo, bo v notranjosti mehka, sočna breskev, topli mandlji pa bodo oblitni s karamelo. Namesto sladkorja lahko pri pripravi uporabimo tudi karamelno omako oziroma preliv iz trgovine.

Pred odhodom v tujino

Besedilo: Lucija Rojko

Priprave na potovanje zajemajo različna področja. Eno od pomembnejših je, da si omogočimo dostop do zdravstvene oskrbe v državi ali državah, kamor potujemo.

Tako si ob morebitnih zdravstvenih nevspečnosti ne bomo nakopali dodatnih ali pa vsaj ne izdatnih in predvsem nepričakovanih stroškov. V ta namen obstajajo različne oblike zdravstvenih zavarovanj. Ponudba zajema kritje morebitnih zdravstvenih stroškov v različnih obsegih, prav tako lahko izbiramo pakete samo za določene regije, države ali pa za cel svet.

Potovanja po Evropi

Osnovna stvar, ki jo lahko naredimo, če potujemo v države Evropske unije, države Evropskega gospodarskega prostora ter v Švico, Avstralijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Makedonijo in Srbijo je, da si priskrbimo Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je kartica, ki jo lahko brezplačno naročimo na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije. Zagotavlja nujno zdravniško pomoč pri zdravnikih ali v zdravstvenih ustanovah, ki so del javne zdravstvene mreže, do višine, ki jo v tisti državi krije obvezno zdravstveno zavarovanje. To so tiste zdravstvene storitve, ki jih ni mogoče odložiti, ne da bi bilo huje ogroženo človekovo zdravje ali celo življenje. Za kritje ostalih nastalih stroškov v tujini moramo predhodno skleniti dodatno zdravstveno zavarovanje za tujino, ki ga ponujajo številne zavarovalnice v Sloveniji.

Evropska kartica prav tako ne krije stroškov prevoza zavarovane osebe iz tujine v Slovenijo!

Po svetu

Kadar potujemo izven držav, pri katerih si lahko pomagamo z evropsko kartico, pa je treba skleniti posebno zavarovanje, ki navadno krije obvezni in dodatni del morebitnih stroškov. Tukaj imamo zopet na voljo več zavarovalnic.

Osnovna področja, ki jih paketi običajno pokrivajo, so:

- nujna zdravstvena pomoč v primeru nezgode, bolezni, ob akutnem poslabšanju kroničnih bolezni,
- zdravlila,
- nujne zobozdravstvene storitve,
- prevoz v domovino,
- prevoz družinskega člana v primeru hospitalizacije,
- prevoz posmrtnih ostankov v domovino,
- spremljevalstvo mladoletnega otroka,
- povratek v primeru smrti družinskega člana idr.

Zavarujemo se lahko v okviru določenega zneska, če so nastali stroški na področjih višji, je potrebno doplačilo.

Pomembno pri izbiri zdravstvene zavarovalnice in izbiri paketa zdravstvenega zavarovanja za tujino je:

- območje, kamor potujemo,
- kakšno višino kritja želimo (odvisno od aktivnosti, ki se jih bomo v tujini udeleževali),
- koliko oseb potuje,
- kolikokrat letno nameravamo potovati,
- namen naših potovanj.

Kadar potujemo v sklopu taborništva, organiziramo odpravo, peljemo vod na mednarodno dogodivščino, se udeležimo določenega izobraževalnega dogodka, je vedno dobro, da o tem obvestimo tudi pisarno ZTS ali načelnico Komisije za mednarodno dejavnost, saj nam lahko ob pojavu težav in nevspečnosti v tujini ZTS pomaga oziroma po potrebi posreduje za čim hitrejšo rešitev situacije.

Besedilo: Primož Kolman

Potovanja skozi oči astronoma

Levo vidimo Majhne in Velike Magellanove oblake, v sredini Rimsko cesto. Vir: ESO - Yuri Beletsky

Ljudje živimo na bolj ali manj okroglem planetu in prav astronomija je prva veda, ki se je ukvarjala z vprašanjem, ali je Zemlja okrogla. Danes, ko se nam zdi dejstvo, da je Zemlja okrogla, nekaj povsem samoumevnega, si težko predstavljamo, da še pred nekaj sto leti temu ni bilo tako. Ljudje so verjeli, da je Zemlja središče vesolja in se celotno vesolje vrti okoli nje. Kdor si je upal podvomiti v to sveto resnico, je tvegval svoje življenje. Prav pomorska potovanja in odkrivanje južnih morij so prinesla nova odkritja tudi na področju astronomije. Odkrili so nova ozvezdja, ki jih s severne poloble ni bilo mogoče videti. Če boste torej potovali v južne kraje in vas astronomija vsaj malo zanima, vzemite s seboj zvezdno karto ali zvezdni atlas.

Južno od nam znanih ozvezdij so še zvezde in ozvezdja južnega neba. **Orion**, ki je gledano iz naših krajev nekje 45 stopinj visoko nad južnim obzorjem, bo nad našimi glavami, če bomo potovali v kraje blizu ekvatorja. **Ozvezdji Zajec** in **Golob** bosta mnogo višje kot sicer, proti jugu pa boste uzrli **zvezdo Kanop**, ki je sicer vidna že iz južnega Sredozemlja. Zanimivo je, da so zvezdo Kanop poznali že stari Rimljani, ni pa jim bilo jasno, zakaj se je iz severnega Sredozemlja ne vidi.

Če boste imeli možnost prečkati ekvator, je zanimivo to, da se vse skupaj obrne na glavo. **Zvezda Severnica** izgine z obzorja, namesto nje in severnega pola pa bomo pri orientaciji iskali južni pol. Proti južnemu polu kaže **ozvezdje Južni križ**, ki ga ima veliko držav izpod ekvatorja upodobljenega na svoji zastavi. V bližini južnega pola sta **Veliki in Mali Magellanov oblak** (Large Magellanic Cloud in Small Magellanic Cloud - LMC in SMC). To sta nam najbližji galaksiji in sta vidni s prostimi očmi, a vidimo ju lahko le iz južnih krajev. Iz naših krajev ju ni možno videti. Pred našimi očmi je skrita tudi nam najbližja dvojica zvezd **Alfa in Proksima Kentavra**, ki pa ju lahko poiščemo le, če potujemo na jug.

Tudi sever skriva zanimive astronomske pojave. Če boste potovali severneje od 70. vzporednika, boste imeli pozimi bolj malo dneva, poleti pa bolj malo teme. So pa to kraji, kjer je doma **polarni sij**. V krajih, kjer sonce poleti skoraj ne potone, je doma še en pojav, poznan šele dobrih sto let. To so **nočni svetleči se oblaki** ali Noctilucent Clouds (NLC). To so oblaki, kot že ime pove, ki svetijo ponoči. Prvič so jih opazili leta 1885, dve leti po izbruhu ognjenika Krakatoa, ko so opazovali lepe sončne zahode. Lepi sončni zahodi so ponavadi posledica izbruha kakega ognjenika, ki v atmosfero spusti ognjeniški prah. A ko se je prah izbruha Krakatoe polegel in so se lepi sončni zahodi končali, so se svetleči oblaki še vedno občasno pojavljali. Ker so med 80 in 90 km visoko, jih Sonce osvetli, čeprav je pri tleh tema. Redko jih je možno opaziti tudi iz naših krajev, ko se stemni in pred svitom, okoli 21. junija, ko je sonce najvišje. Oziroma bolje rečeno, ko je ponoči najmanj nizko pod severnim obzorjem. Iz bolj severnih zemljepisnih širin so lahko na nebu vidni tudi celo noč.

Nočni svetleči se oblaki nad Nizozemsko.

Foto: Hrald - Wikimedia Commons

Pogledati od daleč

Besedilo: Katarina Miklavc, prevod citatov: Nina Medved

Branje starejše literature je dragoceno, ker nas postavi v drugo dimenzijo delovanja organizacije, kjer so problemi in rešitve drugačni, cilji organizacije pa ostajajo enaki. Omogoča nam pogled na skavtsko gibanje z druge perspektive.

Starejši teksti so običajno napisani v precej romantičnem duhu, da bralca preplavi nostalgija po časih, ki jih ni doživel, in po dogodivščinah, ki jih ne doživljamo več na način, kot so opisani. Razlogi se skrivajo v spremenjenih potrebah naše družbe. Prav je, da je naše delovanje usmerjeno v tok današnje družbe in njenih zahtev, saj lahko le na tak način dosežemo vzgojne cilje ter ob tem upoštevamo svoja načela in zakone. Ob vseh spremembah se mi zdi koristno, da se kdaj pa kdaj prepustimo zapisom naših predhodnikov, ki so stvari počeli drugače. Ob branju raziskujmo načine, kako lahko naše člane navdušimo nad spretnostmi in veččinami preteklih generacij.

Tokrat se bomo podali v raziskovanje treh različnih virov ameriških in angleških avtorjev, ki se dotikajo tematik okoljske vzgoje, vpliva tabornikov na okoljske spremembe in nasvete iz priročnika za PP-je. Poleg vsebinskih povzetkov predstavljamo tudi nekaj aktivnosti, ki jih lahko izvajate na prostem.

"Užitek je prepogosto samo motnja. Njegov učinek je začasen. Sreča pa je druga stvar, prilepi se nate in napolni tvoje življenje." *Rovering to success*

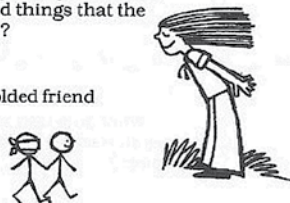
Raziskujmo divjino z otroki

Knjiga *Exploring Wildlife in Communities with Children*, ki je nastala pod okriljem organizacije dekliške skavtske organizacije v ZDA, deluje kot priročnik aktivnosti na prostem. Opozarja, da nam je skozi vzgojo pogosto vcepljen strah pred neznanim in moramo zato otrokom zavestno in s svojim zgledom prikazati pozitiven, ljubeč in spoštljiv odnos do narave. Tak pogled lahko vzgojimo na način, da:

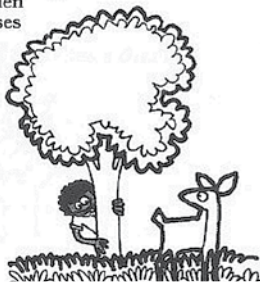
- uporabimo vsa čutila in pozornost usmerimo v različne strukture, ritme, zvoke v naravi,
- ugotovimo povezanost med rastlinami, živalmi in ljudmi,
- varujemo in ohranjamo naravo.

How many ways can you feel the wind? Can you find things that the wind has changed?

Lead a blindfolded friend on a "trust" walk. Use your sense of touch to feel a variety of unseen things.

When trying to get closer to an animal for a good look, try hiding, crawling, walking slowly, moving straight toward it, moving diagonally toward it. Get a feeling for the moment when the animal senses that you are in its territory.

Aktivnosti za razvoj tipa. Vir: *Exploring Wildlife Communities with Children*

Lie on your stomach and look down.

Crawl on the ground and look at things from an animal's point of view.

Look for colors, patterns, textures, curves, lines. Look for shapes — squares, circles, triangles. Plant stems come in each of these shapes. Can you find one of each? Look for the same thing in different sizes — shells, waves, clouds, leaves.

Aktivnosti za razvoj vida. Vir: *Exploring Wildlife Communities with Children*

Focusing Sight

Limit the area of looking:
Use a wire coat hanger stretched
into a circle. Put it on the ground
and examine carefully what
you find within the
wire circle.

Aktivnosti za razvoj vida. Vir: Exploring Wildlife Communities with Children

Taborništvo za naravo in okolje

Izdana v sodelovanju s Svetovno skavtsko organizacijo, knjiga The Global Scout: Scouting for Nature and the Environment poudarja odnos tabornikov do okolja. Taborništvo predstavi kot holistično gibanje mladih, ki se zavedajo človekove pomembnosti in so opremljeni z metodami, ki spodbujajo aktivno učenje skozi izkušnje. Taborniki so definirani kot nadvse praktični ljudje, ki naj bi znali prepoznati prioritete v svojih lokalnih okoljih in prevzeti vlogo pobudnikov za spremembe. Predvsem pa poudarjajo pomen tabornikov kot tistih posameznikov, ki se celostno ukvarjajo z naravo, našimi vplivi na njo in vplivi narave za dobrobit ljudi.

PP-ji pridejo na svoj račun

Knjiga Roving for success, ki je zasnovana podobno kot Skavt, navodilo za vzgojo dobrih državljanov in deluje kot zbirka pripovedi, osebnih anekdot in praktičnih nasvetov za PP-je oziroma roverje (rovers), kot jih imenuje Baden-Powell. Piše, da naj bi aktivnosti pri tej starosti pomagale razvijati osebnost in inteligenco mladih, rokodelske spretnosti in podporo skupnosti.

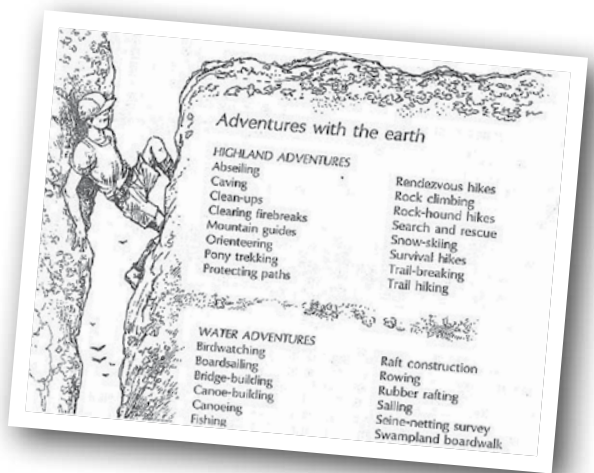
Viri

- Kennedy, C. L., 1981. Exploring Wildlife Communities with Children. New York: Girl Scouts of the USA.

- Opie, F., 1993. The Global Scout: Scouting for Nature and the Environment. Cape Town: Maskew Miller Longman Ltd.

- Powell, B., 1922. Roving to success. London: Herbert Jenkins Ltd.

"Vodi svoj kanu; ne zanašaj se na druge, da bodo poganjali tvoj čoln. Podajaš se na pustolovsko potovanje od potoka otroštva, po reki najstništva vse do oceana odraslosti v pristan, ki ga želiš doseči. Na poti se boš srečal s težavami in nevarnostmi, plitvinami in nevihtami. A brez avanture bi bilo življenje dolgočasno na smrt." Roving to success

Doživetja v naravi. Vir: The Global Scout

SHARING A CAMPFIRE

At the end of the daily trail or hike, a campfire provides the opportunity to listen to the songs of the earth. Reflections on the day's experiences can be shared and commented on, and dreams flicker in the flames. Every camping experience should include a sharing fire – there is something wonderfully elemental and comforting in the circle of companionship it creates. This is not to be confused with the more robust entertainment and spirit of camaraderie that Scout campfires usually provide. The purpose of the sharing campfire is to be able to share values and new insights, and to learn about others and yourself. Sharing implies risk-taking and requires a supportive ambience to nurture the spirit of openness that this occasion requires. Sharers must feel they can trust the group before sharing can take place. The Scouter should take the lead in sharing and set the very different tone which this occasion demands, perhaps using prompts like the following:

- One thing I learnt ...
- Today I noticed for the first time that ...
- If there was one part of today that I really would like to have all over again, it is ...
- What a shame that ...
- I would like to share a story with you that means a lot to me ...
- I wonder what would happen if ...

Razmišljanja ob ognju. Vir: The Global Scout

Slovenski taborniki gremo v svet

Mednarodne akcije v letih 2018 in 2019

Besedilo: Maša Fatur

Nad glavami množice se dvigajo zastave držav, katerih grbov sploh ne prepoznaš. Vsi v en glas pojejo, vzklikajo, se smeji. Že tri dni se nisi dodobra naspal - noge te še boljijo s plesišča včerajšnjega tihega diska - v glavi pa ti odzvanjajo besede v angleščini in slovenščini, da si že čisto zmeden, ko začneš ponoči sanjati v tujem jeziku. Ugotoviš, da je čas za večerjo in da ti že počeno kruli v želodcu, zato se napotiš do kantine, do katere se moraš sprehoditi mimo šotorov več tisoč tabornikov. Vrsta. Čakaš in se zaveš, da si srečen. Da si prav ti, čakajoč v vrsti za topel obrok, del nečesa zares velikega. Del svetovne skavtske in taborniške organizacije, ki ti omogoča to noro izkušnjo, da jo lahko deliš z drugimi. In ko prideš na vrsto, se zaveš, da bi bilo vredno še trenutek postati in se nasmehnuti, ker še nikoli nisi bil srečnejši v vrsti za večerjo.

Si si tudi ti tako zamišljal popoln poletni oddih? Če ti ne uspe prepričati staršev in prijateljev, da bi te peljali na te super počitnice, ne pozabi, da smo taborniki vedno za akcijo. Najbrž nas je dosti takih, ki se ne spomnimo poletja brez taborniške družbe. Če še nisi v klubu, toplo vabljen ali vabljen, da se pridružiš slovenskim odpravam v tujino ali se z vodom odpraviš v lastni režiji daleč v neznano. V letu 2018 smo taborniki s celega sveta toplo vabljeni na mnoge mednarodne akcije, ki se raztezajo od Nizozemske, Skandinavije in britanskega otočja na severu, Poljske, Češke, Avstrije, vse do evropskih podprvakov v košarki Srbije, Italije in sončne Malte, leto 2019 pa naj bo rezervirano za svetovni skavtski jamboree, ki bo v Severni Ameriki.

Seznam mednarodnih akcij v prihodnjem letu se vztrajno daljša, Zveza tabornikov Slovenije pa organizira v letih 2018 in 2019 tri odprave izven naših meja - najprej na Roverway na Nizozemsko, ob istem času na Smotro v Srbijo, leto kasneje pa čez Atlantik vse do svetovnega skavtskega jamboreeja, ki bo v Severni Ameriki. Odločitev, kam na potep, je kar težka. Opciji "Ne grem." pa se z lahkoto odpoveš. Bi te navdušile nizozemske ravnice, srbska cirilica ali avanturistična Amerika?

Pestra pot do cilja

Roverway 2018 je mednarodna akcija, namenjena mladim, starejšim od 16 let. Tema prihajajočega tabora je "Nasprotja se privlačijo". Osredotoča se na razvijanje osebnosti in vloge posameznika v okolju, v katerem živi in kjer je kot tabornik aktiven. Roverway želi mladim sporočiti, kako pomembno je, da poznamo sebe in spoštujemo druge - tako lahko namreč pomagamo spremeniti svet, katerega del smo, na bolje.

Roverway je sestavljen iz dveh delov. Prvi dan bo za vse tabornike in skavte otvoritvena slovesnost v Haagu, obmorskem mestu, kjer naj bi noč prenočili na nizozemski plaži. Nato se bo pričel prvi del akcije, ki traja 4 dni. Na Nizozemskem boste lahko izbirali med 60 do 80 različnimi potmi, na katere se boste podali z vodom, ki šteje 8 članov in polnoletnega vodnika. Vsaka pot je tematsko obarvana, glavne teme pa so povezane s taborništvom, življenjem v naravi in družbo, v kateri živimo, ter izmenjavi idej, doživetij in znanja. Vsak slovenski vod se bo udeležil druge poti, na kateri bo spoznal še 5 vodov iz drugih držav. Čas na poti bo tako namenjen spoznavanju, pomoči v lokalni skupnosti (ohranjanje narave in gozdov, prenova šol ipd.) ter spoznavanju nizozemske kulture in običajev. Na poti vas bo morda pričakalo tudi zanimivo okolje - nekateri bodo prespali na strehi hiše, drugi na raftu, tretji na plaži, četrti v gradu ... Prvi del se bo zaključil z zborom na skupnem prostoru, kjer bo nato potekal ogromen tabor z različnimi aktivnostmi. Novost je Rover Akademija - TEDx predavanja in pogovori številnih tabornic in tabornikov, seveda pa ne bo manjkalo barov in diskotek za večerno sprostitvev.

Nizozemske ravnice, mlini in morje

Kako bom navezal stik s tujimi taborniki? Odgovor na vprašanje je zelo preprost. Bodi to, kar si, in sledi vodilu prihajajočega Roverwaya - nasprotja se privlačijo! Morda lahko začneš pogovor s primerjavo slovenskih in tujih tabornikov. Na Nizozemskem je več kot 100.000 tabornikov (v Sloveniji nas je okoli 7000), večina je starih med 5 in 21 let. Letos smo bili na vseslovenskem Zletu priča podpori predsednika Boruta Pahorja, Nizozemce pa podpira njihova kraljica. Kot se spodobi za deželno, katere več kot četrtina je pod vodo, imajo pri njih tudi posebno skupino - morske tabornike. Teh skupin je več kot 300 in raziskujejo nizozemska morja. Poznaš topografski znak za mlin? Na karti se s tem znanjem zagotovo ne bi izgubil. Imajo namreč več kot 1000 mlinov, ki so stari 150 in več let. Glede poti in pohodništva pa naj te nič ne skrbi. Nizozemska ne zahteva visokih vzponov in pretežkih tur, saj je njena najvišja točka Vaalserberg, ki je visok 322 metrov nad morjem, najnižja točka pa je Zuidplaspolder, ki se skriva kar 7 metrov pod gladino morja. Prej bi lahko rekli, da se nauči potapljanja!

Kdaj in kje: 23. julij do 2. avgust 2018, Nizozemska
Starost udeležencev: od 16 do 22 let

Cena: 750 € za udeležence (cena vključuje prevoz, vse obroke in tabornino)

Tudi prejšnjega Roverwaya se je udeležila slovenska odprava.
Fotos: Maša Fatur

Srbska cirilica v živahnem Beogradu

Za smotro ni slišalo veliko mlajših tabornikov, pa vendar se tako imenujejo zleti nekdanjih držav Jugoslavije. Do razpada skupne države je potekalo osem smoter, zdaj pa ima vsaka država svoj tabor, na katerega so nas naslednje leto povabili tudi Srbi. Srbska smotra je primerna za vse 13-letnike in starejše. Klub taborniških zbirateljev Hrčki, ki se sicer ukvarja z zbiranjem našitkov, rutk in drugih taborniških spominkov z vseh slovenskih in mednarodnih akcij, bo prevzel organizacijo odprave na srbsko smotro. Z vlakom ali avtobusom se boste podali do osrednjega tabora, ki bo načeloma na Adi Ciganliji - otočku na reki Savi v Beogradu. Program smotre je sicer še zavit v tančico skrivnosti. Člani slovenske odprave sporočajo, da bodo glede na zanimanje poskušali organizirati tudi posebno izkušnjo za polnoletne, ki bodo lahko v Srbiji ostali še nekaj dni dlje in se udeležili letnega tabora srbskega odreda.

Zato pa bodo naše nacionalne podobnosti in razlike očarale tako slovenske kot srbske tabornike, pričakujejo tudi druge tuje goste. Pogovor s Srbi lahko takoj steče ob omembi košarkaškega evropskega prvenstva 2017 ali pa zanimivega dejstva, da v Beogradu obstaja rod, poimenovan po Francetu Prešernu! Pa mu mi pravimo največji slovenski pesnik.

Zelo podoben enemu izmed naših 12 taborniških zakonov je tudi prvi taborniški zakon v Srbiji: "Izviđač je dobar drug, vendar, društven i nesebičan." Bodi torej dober prijatelj, nasmejan, družaben ter nesebičen in ustvari prihajajočo Smotro nepozabno!

Kdaj in kje: 27. julij do 5. avgust 2018, Srbija
Starost udeležencev: od 13 let naprej (GG+)
Cena: 250 € (cena vključuje prevoz, vse obroke in tabornino)

Nejc ubi: Si se v tem članku našel ali našla med starejšo množico, tistimi, ki že vse vedo, pa še kar razmišljajo o ponovnem obisku mednarodne akcije? Si pomislil/a na to, da bi postal/a del prostovoljnega osebja? Sodeluješ lahko pri izvajanju marsikatero dejavnosti in dobiš upogled v organizacijo tako velikega dogodka. Mednarodno okolje te vzpodbudi h komunikaciji v tujih jezikih in tkanju novih prijateljstev. Prav tako bo izkušnja prostovoljstva v tujini odlično izgledala v tvojem življenjepisu, v katerem taborniških aktivnosti nikoli ne zmanjka.

Avanturistični taborniški svet v majhnem

Kaj pa počneš leta 2019? Ali leta 2023? Jamboree mora doživeti vsak tabornik, je skupno mnenje vseh tabornikov, ki so se udeležili največjega skavtskega mednarodnega dogodka leta 2015 na Japonskem. Poleti 2019 nas bo pot zanesla do Združenih držav Amerike, natančneje v Zahodno Virginijo, kjer bodo od 14 do 17 let stari taborniki preživeli nepozabno druženje s taborniki iz 90 držav. Vsi starejši taborniki se lahko dogodka udeležite kot vodniki slovenske odprave ali del osebja. Orisati, kako velik tabor bo to, ni težko. Dejstvo, da te z ene strani tabornega prostora do druge lahko popelje avtobus, vožnja pa traja več kot eno uro, je skoraj nepredstavljivo. Tema prihajajočega jamboreea je "Obišči nov svet", ki podobno kot Roverway temelji na raziskovanju novih kultur, prijateljstev, velik poudarek pa bo predvsem na pustolovskem programu. Obljubljajo

Mednarodna akcija	Jamboree 2015	Roverway 2016	Zlet 2017
Država	Japonska	Francija	Slovenija
Razdalja od Slovenije	9239 km	1247,5 km	0 km
Št. dni odprave	29	14	10
Št. udeležencev	33.628	5000	710
Št. članov prostovoljnega osebja	7979	550	240 + vodniki
Št. sodelujočih Slovencev	94	89	920
Št. sodelujočih držav	155	41	11

Letošnji Zlet je zbližal slovenske in tuje tabornike. Si predstavljaš, kako bi bilo, če bi nas z barvnimi cevmi ropotalo 33-krat več?

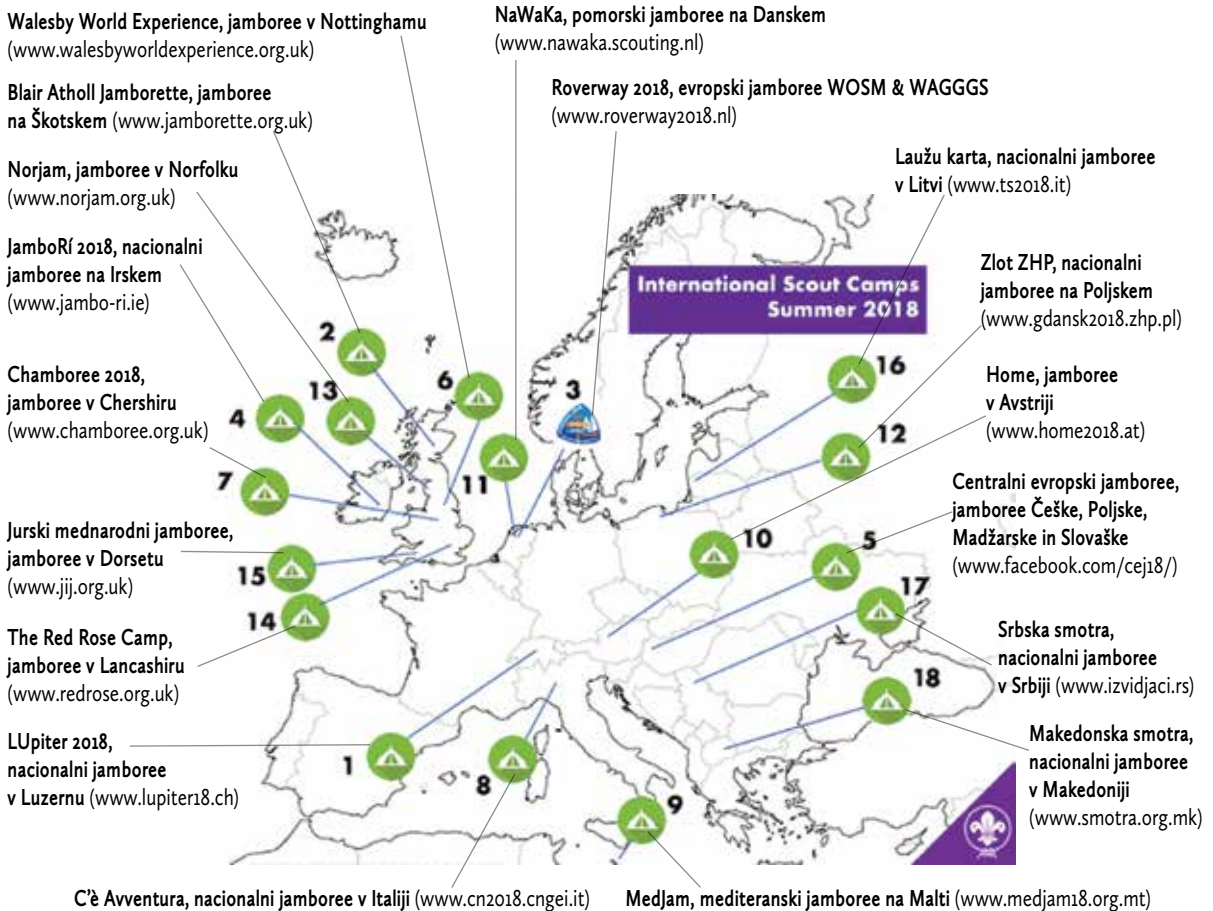
noro avanturo, ki se bo dogajala na 46 km² velikem prostoru. Za avanturistični del programa je že vse pripravljeno - moč se bo spustiti po najdaljšem ziplinu v Severni Ameriki, ki je dolg kar 8,7 km, preizkusiti višine in spretnosti med drevesi v 15,3 km² velikem adrenalinskem parku, postavljena pa bosta tudi dva plezalna centra, kjer bo lahko v skali plezalo naenkrat kar 300 oseb. Prostor prav tako ponuja drugi največji skate park in eno največjih lokostrelskih strelišč v ZDA, potapljanje, supanje, vožnjo s kajaki in rafting ter progo za gorska kolesa. Zgradili so trajnostno naravnano hišo na drevesu, progo preizkušenj, vabijo pa tudi na vse druge športe v naravi, aktivnosti v bazenih in jezerih, izjemna narava v okolici omogoča mnogo pohodniških užitkov. Prireditveni prostor je velik stadion, kamor gre lahko kar 80.000 ljudi. In to bodo sami taborniki, ljudje z rutkami, s katerimi boš ustvarjal/a svojo zgodbo in spoznaval/a različne

kulture. Poleg naštetih aktivnosti, ki so le ene izmed mnogih, pa bo slovenska odprava poskrbela, da boste Slovenci skupaj odkrili tudi vzhodno obalo Amerike, zato se poleg mednarodne akcije pripravi tudi na turistično odkrivanje zahodne velesile.

Kdaj in kje: od 22. julija do 2. avgusta 2019, Združene države Amerike, Zahodna Virginija
Datum odprave: od 11. julija do 4. avgusta 2019
Starost udeležencev: od 14 do 17 let
Predvidena cena: 2600 €

Torej, kaj še čakaš? Začni čim prej varčevati, potrudi se po svojih najboljših močeh, da bo tvoj pujsek dovolj poln za Roverway, Smotro ali kakšno drugo mednarodno akcijo ter za Jamboree in se pripravi na dve najbolj nori poletji.

Mednarodne taborniške akcije

Za ustvarjanje sprememb ni treba iti daleč

Besedilo: Tea Derguti

Fotografija: Arhiv odprave na Papuo Novo Gvinejo

Urša Može je tista nasmejana punca, ki vam je oskrbela rane v Zletni ambulanti. Prihaja iz Štorij, tako da nič čudnega, da rada pleza. Še vedno je aktivna tabornica Rodu kraških J'rt Sežana (j'rte so podporni kamni v oknu ali vratih v kraški arhitekturi). Trenutno opravlja pripravništvo v Šempetru pri Novi Gorici. Medicina in tabornišтво sta jo vodila že po lepem kosu sveta: Norveška, Mehika, Indonezija, Brazilija, Maroko, Papua Nova Gvineja, Japonska. Mislili bi si, da bo ob vseh teh stikih s tujino, odšla tja tudi na delo, vendar nasprotno, Slovenijo vidi kot svojo državo prihodnosti. Zakaj, izveste v intervjuju.

Je odhod na humanitarno odpravo nekaj običajnega za študente medicine?

Na faksu imamo Sekcijo za tropsko in potovalno medicino, ki je odgovorna za odprave. Sama sem si že od začetka študija želela, da bi bila na eni izmed odprav tudi jaz. To je drugačna medicina kot tu v Evropi, predvsem zato ker imaš na voljo več časa, vsaj na Papui smo ga imeli. Z ljudmi imaš priložnost delati

bolj celostno, poudarek je na preventivi in zdravljenju tropskih bolezni. Potekajo kakšne štiri odprave letno, vsaka traja dva do tri mesece. Zbereš sredstva za nakup materiala, ki ga potrebujejo na destinaciji, ter sodeluješ s tamkajšnjimi zdravstvenimi delavci. V eni izmed naslednjih odprav bo moja sodelavka v Zletni ambulanti Maja Batinič.

Večina gre v Afriko, v Papuo pa že 2 leti ni bilo nobene odprave, tako da smo odšli precej na slepo, z namenom, da bi bile odprave tja bolj pogoste in da bi na ta način dolgoročneje pomagali. V treh mesecih pomagaš nekaterim posameznikom, ampak namen je skupaj z lokalnimi zdravstvenimi delavci poiskati boljše in bolj dolgoročne rešitve tamkajšnjih zdravstvenih problemov. V nekaj mesecih ravno spoznaš novo okolje, zato smo želeli pripraviti pogoje za naslednike. Zaustavlja nas obilica birokracije, internet je na voljo samo v glavnem mestu, ki je šest ur stran od vasice, v kateri smo delali. Za tisto, kar bi tu opravil v enem dnevu, tam potrebuješ tudi tri tedne. Še ostajamo v stiku in se dogovarjamo, da bo v bodoče še kakšna skupina mladih zdravnikov odšla na Papuo.

Kako je izgledalo zbiranje sredstev?

Vse je bilo odvisno od nas štirih, Sekcija s faksa in Ministrstvo za zdravje pa članom odprav dajeta kredibilnost. Organizirali smo se že leto prej, nabrali smo morali 13.000 €. Imeli smo stojnice z izdelki, organizirali smo nekaj dogodkov, večinoma smo pisali prošnje podjetjem. Ugotovili smo, da smo bili najbolj uspešni lokalno, torej tam, kjer so nas poznali. Navsezadnje smo se kot naravoslovci naučili tudi kar nekaj promocijskih veščin. Sredstva smo zbirali ravno v času begunskega vala v Evropo in slišali smo očitke, zakaj ne pomagamo doma. Zdelo se nam je, da tam kot medicinci lahko naredimo več za ljudi. Tukaj je zdravstvo dostopno in samoumevno za tako rekoč vsakogar, tam pa dostikrat ne morejo do bolnišnice, ker bi do tja morali peš, nimajo denarja za bencin ...

Ste utegnili kaj spoznati okolje?

Vikende smo imeli proste, razen ko je prišlo do kakšne urgence. Dejstvo je, da smo bili malo izolirani, tako da smo večinoma raziskovali peš, nekajkrat z barčico. Glede na to, da večinoma nimajo ure, je bilo zanimivo ugotavljati, koliko traja pot do naslednje vasi. Si predstavljate šele predpisovanje zdravil ob določenih urah? Kot zanimivost naj povem, da se tam govori več kot 800 jezikov, vsak govori po štiri jezike in plemenom pravijo one-talks.

Nisem vedela, da študij medicine omogoča toliko potovanja ...

Na medicini imamo poleg Erasmus izmenjav možnost enomesečnih izmenjav, ko greš preko

Mednarodne federacije študentov medicine (IFMSA) v tujino na prakso v tamkajšnjo bolnico. Izmenjave so narejene na način, ki naj bi omogočil nekemu iz Afrike, da gre pogledati, kako je v Švici, in za to plača toliko, kolikor bi v Afriki za mesec svojega študija. Gre za zanimiv način potovanja, saj za tisti mesec postaneš del njihove kulture, še posebej ker sem sama imela priložnost, da so me gostile lokalne družine.

Kakšna spoznanja te prešinejo ob vrnitvi domov?

Uvidiš, da je doma dobro. Tudi na Norveškem, kjer naj bi bile zadeve res urejene, mene ne prepriča mrzlo in deževno vreme. Izven Evrope so pa razmere za zdravljenje ponekod res slabe. Situacija v Sloveniji je takšna, kot je. Moje mnenje je, da je treba stvari najprej urediti doma. Glede na velikost Slovenije nam je zagotovo na določenih področjih lažje. Na kakšno izpopolnjevanje bi šla v tujino, delala pa tam ne bi. Še vedno so nam Slovencem samoumevne stvari, kot so svoj vrt, nekaj prostega časa ...

Strah me je, da bi me sistem pripravil do tega, da bi pozabila, zakaj sem se odločila to početi.

Medicina ti omogoča narediti razliko?

Na študij prideš z idealom, da boš vsem pomagal, ampak tudi medicina ne dela čudežev. Poleg tega smo zadnje čase zdravniki slabo predstavljeni v medijih, zato je med ljudmi vse manj zaupanja v zdravnike. V Sloveniji je premalo zdravnikov, preobremenjeni smo. Tečni zdravniki pa pomenijo tečne paciente. Strah me je, da bi me sistem pripravil do tega, da bi pozabila, zakaj sem se odločila to početi.

Tvoja misel za konec ...

Ni treba oditi v tujino, saj lahko tudi v bližini najdeš veliko stvari, ki jih je treba spremeniti. Potrebuješ samo voljo in čas. Zanimiva mi je praksa našega prijateljskega rodu s Sicilije, ko morajo ob prehodu v starostno vejo PP izvesti humanitarni projekt. Veliko je lokalnih, dostikrat pa se odpravijo tudi v Afriko.

Vir: Arhiv WSC

Delovno mesto tajnika ZTS zasedla Urška Bratkovič

Zaradi strukturnih sprememb v pisarni ZTS je bil prejšnji mesec objavljen razpis za novega tajnika Zveze. Na letošnjem Kolegiju načelnika v Postojni se je vsem navzočim predstavila Urška Bratkovič, ki je bila na razpisu izbrana in je na delovnem mestu že preživela nekaj dni. Urške, ki se novih nalog loteva optimistično in zagrizeno, se morda spomnite kot vodje Svetovne skavtske konference v Ljubljani. Želimo ji veliko energije in zagona pa ... dobrodošla!

Razpis za delovanje območnih organizacij

Na Stenčasu je skladno z letnim načrtom dela in finančnim načrtom ZTS objavljen Razpis za namenska sredstva za delovanje območnih organizacij ZTS v letu 2017. Razpisna dokumentacija vključuje tudi obrazec za prijavo projektov. Rok za oddajo vlog na razpis je do počrpanja sredstev oziroma najkasneje do **21. oktobra 2017**. Vloge oddajte na sedež ZTS v elektronski obliki na naslov pisarna@taborniki.si.

Povabilo k sodelovanju pri organizaciji državnih akcij ZTS 2018

Prav tako je na Stenčasu objavljeno vabilo za vse taborniške rodove, občinske in območne organizacije, da se preizkusijo pri organizaciji državnih akcij.

S tem mislimo **64. državni mnogoboj** v terminu od 15. do 17. junija 2018 in **58. ROT** v terminu od 28. do 30. septembra 2018. Rok za prijavo je **30. oktober 2017**.

Pridi v program RR

Če se bližas koncu študija, že iščeš službo ali pa se želiš malo bolj pripraviti na prihodnost, je program RR super priložnost za to, da si dovoliš sanjati o svoji prihodnosti, da ti pokažemo, kako se obnašati na trgu dela in pridobiti pozornost delodajalcev oziroma podjetij in organizacij, s katerimi si želiš sodelovati, da spoznaš cel kup novih prijateljev, zveš kaj novega o sebi in še kaj. Vključuje pet vikend delavnic z različnimi strokovnimi predavatelji s področij psihologije, kariernega načrtovanja in podjetništva, dobili boste tudi dodatna gradiva, ki jih lahko doma preštudirate v miru, in veliko vzpodbude za to, da si zastavite drzne cilje za naprej. Program je v celoti brezplačen, potekal pa bo v prostorih Celjskega mladinskega centra. Prenočišče v hostlu MCC bo krila ZTS.

Pripravljamo dve izvedbi programa:

- **oktober-december** (nov, podaljšan rok prijav: 16. oktober)

- **januar-marec** (rok prijav: 22. december)

Več o programu najdeš na:

tapos.taborniki.si/program/rr-program.

Zakaj v tujino?

Besedilo: Maša Fatur

Ob pripravi Teme meseca smo zbrali tudi mnenja slovenskih in tujih tabornikov, saj smo želeli izvedeti, kakšne prednosti vidijo v potovanju v tujino.

Za Jamboree sem se odločil, ker me je zanimalo, kako izgleda globalno taborniško mesto s 30.000 prebivalci. Nisem bil razočaran! Čeprav sem bil staff, je bilo zanimivega programa veliko. Če si del osebja, lahko delaš vse od logistike, vzpostavitve infrastrukture, priprave hrane, izvajanja delavnic (učenja življenja v naravi, družbenih, tehničnih delavnic ...), vodenja radia ali vožnje malih kamiončkov. Jamboree je tabor presežkov (hoja z enega konca tabora do drugega traja eno uro), še zdaleč pa ni popoln. Če si tudi ti utopično predstavljaš, kako bi izgledal svet, v katerem vsi živimo v šotorih, je vsekakor zanimiva izkušnja.

Boštjan Zajec, RSV Ljubljana

Menim, da je udeležba na mednarodnih akcijah pomembna. Članom organizacije omogoča spoznavanje ljudi, ki si izmenjujejo ideje. Dobro je za motivacijo in inspiracijo ter ti pomaga razumeti sebe v tako velikem taborniškem gibanju. Omogoča ti tudi vpogled v tvoj vod, rod in zvezo ter primerjavo teh z drugimi.

Matej Repik, slovaški tabornik

V tujini lahko taborništvo vidiš z drugačnega zornega kota kot doma. Take dogodke lahko razumeš kot spoznavanje tujih tabornikov, lastno zabavo, širjenje obzorij o tem, kako taborniki delujejo drugod po svetu ... Možnosti so neomejene. Taborniške akcije v tujini ti dajo doživetja in spomine, ki jih ne moreš ustvariti nikjer drugje.

Urban Žnidaršič, RMT Ljubljana

V tujini spoznaš taborništvo v novi dimenziji. Čeprav okrog vratu nosimo različne rutke, imamo različne kroje, smo pripadniki različnih kultur in verstev, smo mladi ali stari, beli ali črni ... Vse to je pravzaprav nepomembno, kajti vežejo nas stvari, ki pripomorejo k ustvarjanju boljšega sveta.

Pija Šarko, RKV Postojna

Meni so, poleg nepozabne izkušnje, ostali predvsem stiki, prijateljstva, ki sem jih navezala z udeleženci slovenske odprave. Kot mlajša PP-jka sem takrat

prvič zares spoznala tabornike iz različnih koncev Slovenije. Še danes pa jih rada srečujem na raznih tekmovanjih, akcijah ali pa z njimi sodelujem pri različnih projektih.

Tinkara Kreft, RPK Ljubljana

O obisku mednarodne akcije v lastni režiji

Preden zaključijo s svojimi GG leti, so si Račke zaželele, da bi se udeležile mednarodne akcije. Po nekaj brskanja so si izbrale Nizozemsko, kjer se vsaka štiri leta odvija Haarlem Jamborette. Tako smo se poleti 2015 odpravile na popotovanje.

Preden smo postavile šotor na tabornem prostoru, se je bilo treba prijavit, plačati tabornino ter organizirati pot. Kot vodnica in odgovorna oseba sem kontaktirala vodstvo tabora. To je bilo naše prvo sodelovanje z ekipo Haarlem Jamboretta, tako da je bila v našem rodu ta akcija še povsem neznana. Nizozemska ekipa je izjemno prijazna in dobro odzivna. Informacije o taboru imajo objavljene na spletni strani, kjer že zbirajo prijave za naslednji Haarlem Jamborette, ki bo leta 2019. Korespondenca z organizatorji je potekala preko maila in vse se je gladko izšlo.

Ker smo odhajale v majhni zasedbi (tri članice in vodnica), smo potrebovale malo opreme - kuhinjske potrebščine (štedilnik, posode) smo si sposodile od ZTS, šotor in mizico smo dobile doma. Ker so odpravo že od začetka podpirali starši, sta za prevoz poskrbela starša dveh Račk, ki sta se odločila, da nas s kombijem odpeljeta do tabora na Nizozemskem.

Zelo sem ponosna na svoje članice, ki so dale pobudo, da se udeležimo mednarodne akcije, in aktivno sodelovale pri organizaciji. Haarlem Jamborette je zelo simpatična akcija, pa tudi Nizozemska je čudovita dežela, zato udeležbo na akciji zelo toplo priporočam. Spodbujam tudi odprave na druge akcije, kjer je morda potrebne malo več samoorganizacije (pa tudi na akcije, kjer je za organizacijo že poskrbljeno), saj to nikakor ni nič strašljivega in nas vse, tako vodnike kot člane, ogromno nauči o organizaciji odprav ter tudi potovanj na splošno. Vse se da, če se hoče!

Gala Jarc, RSV Ljubljana

Postani coach popotnikov in popotnic

Besedilo: Vesna Bitenc

Že veliko posameznikov je preko prostovoljskega dela v taborništvu ugotovilo, da uživajo v delu z ljudmi. Do sedaj smo se urili v delu s skupinami, zdaj pa bodo na svoj račun prišli tudi tisti, ki raje delajo s posamezniki.

Foto: Matic Pandel

Glavni namen programa popotnikov in popotnic je, da si popotniki zastavijo svoje izzive, preko katerih bodo postajali boljši taborniki in posledično boljši ljudje. Za doseganje svojih ciljev oziroma premaganje izzivov si bo vsak posameznik izbral primerne metode, načrtoval aktivnosti ter vrednotil svoje delo in rezultate. Da bi mladim olajšali proces prevzemanja odgovornosti za lasten razvoj, smo razvili novo taborniško prostovoljsko vlogo: **coach popotnikov in popotnic** (coach PP).

Nova prostovoljska vloga

Coach PP posameznemu PP-ju nudi individualno podporo na njegovi Progi izzivov, kot smo poimenovali izvajanje programa. Pomaga mu izbrati cilje, načrtovati njihovo doseganje in vrednotiti prehojeno pot. Je tista oseba, na katero se PP obrne, ko na svoji poti naleti na ovire. A za razliko od mentorjev, vodnikov, načelnikov (in drugih že dobro uveljavljenih vlog) coach PP praviloma ne daje mnenj, nasvetov ali celo navodil, saj bi s tem odgovornost za PP-jeve rezultate prevzemal nase. Glavno orodje coacha PP je **aktivno poslušanje in postavljanje učinkovitih vprašanj**. Tako pomaga PP-ju na stvari pogledati z različnih zornih kotov, da lahko najde sebi najprimernejše rešitve.

Pomembno je, da coach PP sodeluje le s tistimi mladimi, s katerimi sicer ni v nadrejenem odnosu (ni načelnik njihovega kluba, rodu ipd.). V coachingu PP se namreč interes PP-ja postavi pred morebitne navzkrižne interese rodu. Primer tega je lahko situacija, ko rodu primanjkuje vodnikov in načelnik pričakuje, da se bo PP udeležil vodniškega tečaja, a tega vodništvo ne zanima in bi se raje izpopolnjeval v neki taborniški specialnosti. Če bi coaching PP izvajal načelnik, bi hote ali nehotе skušal prepričati člana, naj si premisli.

Foto: Pija Šarko

Od kod izvira?

Coaching je sicer ime za proces, preko katerega coach posamezniku ali skupini pomaga napredovati s trenutnega mesta oziroma situacije tja, kamor si želi. Izraz se je v tujini najprej uporabljal v športu (že v 19. stoletju), danes pa je tudi pri nas vse bolj razširjen na področju poslovnega napredovanja in osebne rasti. Coach s svojo t. i. stranko sodeluje v kreativnem procesu, jo navdihuje in podpira, da izkoristi svoj osebni ali profesionalni potencial, premaga morebitne ovire in doseže zastavljene cilje.

Navadno je naloga **svetovalca**, da ugotovi probleme in poišče rešitve s svojega strokovnega področja. **Mentor** nudi vodstvo in nasvete na podlagi lastnih izkušenj. Coaching temelji na predpostavki, da so posamezniki ali skupine sposobni najti svoje rešitve, namesto nasvetov pa potrebujejo le podporo pri doseganju ciljev. Coach torej načeloma ne svetuje in ne mentorira, dober mentor pa pri svojem delu pogosto uporabi tudi coaching.

Coach PP ...

- ... aktivno posluša.
- ... postavlja učinkovita vprašanja.
- ... pomaga določiti cilje PP-ju.
- ... pomaga PP-ju vrednotiti.
- ... ima v mislih dobrobit in interese PP-ja.
- ... navdihuje in podpira.
- ... ne daje mnenj, nasvetov ali navodil.
- ... ne nosi odgovornosti za izvedbo programa PP.
- ... ni v nadrejenem odnosu s PP-jem.
- ... je izkušen tabornik.

Nov izziv zate v taborništvu

Coachi PP lahko postanete trenutno ali nekdanji aktivni taborniki, ki ste pripravljeni vsaj eno leto (še bolje dve) delati z dvema PP-jema. Priporočljivo je, da ste starejši od 23 let. Opraviti morate **Temeljni tečaj za coache PP**, ki bo potekal od 3. do 5. novembra v Kreativnem centru Poligon v Ljubljani. Obvezna je tudi vsakoletna udeležba na enodnevem srečanju coachev PP. Predvidevamo, da bo vsak coach PP za delo s posameznim PP-jem (priprave in srečanja) porabil okrog 50 ur v prvem in okrog 40 ur v drugem letu. Na voljo boste imeli priručnik, podporno skupino v omrežju Facebook in verjetno še kakšno obliko podpore. Osvojene veščine in pridobljene izkušnje boste lahko uspešno uporabljali tudi na svoji poklicni poti.

Za uspešno implementacijo pilotne izvedbe programa PP potrebujemo vsaj 50 tabornikov in tabornic, ki boste sprejeli ta nov izziv v taborništvu, zato vljudno vabljeni!

Miha uabi: Za prijavo obiščite tapos.taborniki.si, meni O programih, podstran Coachi programa PP. Prijave so odprte do 1. novembra.

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Ustvarjalnost in taborništvo

Besedilo: Blaž Zupančič

Morate mi oprostiti, ne znam vam točno razložiti, kaj je IMWe. Nisem še našel najboljšega načina in pravih besed. In ne morem vedeti, kaj bo nekomu pomenilo, če se nam pridruži in to doživi.

Foto: Niklas Tüpker in Vera Steinberg

Kakšen dogodek si predstavljate, če naštejemo besede prijateljstvo, ustvarjalnost, svoboda? Burning man? Roverway? Hipijado? Glasbeni festival? Jam-boree? Cosplay? IMWe bi verjetno pristal nekje na presečišču vseh teh dogodkov. 100 ljudi, starejših od 17 let, se za 10 dni zbere na srednjeveškem gradu sredi Nemčije, preseka sivino vsakdana in izživi svojo kreativnost, ki se celo leto nabira v nas v šolskih klopih ali v službi za računalnikom in je ne moremo sprostiti. Tam je esenca ŽMOHTA, tam srečaš svoje prijatelje, ki jih še nisi imel možnosti spoznati, tam si lahko tisto, kar si. Vsako leto se dogaja enak program in vsakič je popolnoma drugačen. Sam sem moral iti na drugi konec Evrope, da sem tam spoznal svoje pleme.

Nekaterim je najboljša stvar, da si že pred IMWe-jem naredijo nor kostum na temo dogodka (za leto 2018 so to Superheroji), nekateri naštudirajo kak dober skeč, drugim so najboljše dopoldanske delavnice (spomni se Zleta), kjer ustvarjajo na različnih področjih, tretji radi igrajo družabne igre, četrti uživajo dolgo v noč v kleti gradu ob petju in klepetanju s skvati iz cele Evrope (včasih pa se vmes najdejo še kak Afričan, Rusinja ali Avstralka).

Obstajajo dogodki, ki ti odprejo novo dimenzijo taborništva in IMWe je definitivno eden izmed njih. Velik del programa pripravijo udeleženci, ostale dele pa mednarodna ekipa prostovoljcev. Dogaja se Program za mlade v živo. Slovenci že skoraj 20 let hodimo na ta dogodek v večjem ali manjšem številu, v zadnjem času je zanimanja spet več. Ko IMWe obiščeš prvič, si najverjetneje malo izgubljen, ker se enostavno dogaja preveč stvari! Urnik je nabit in zgodi se, da ljudje kar naenkrat izginejo! In šele pozneje ugotoviš, da so v nekem skritem kotu vadili nastop za koncert. Ko IMWe obiščeš drugič, si neskončno vesel, ker boš ponovno srečal svoje prijatelje, ki pridejo tja vsako leto in boš lahko dodal svoj kamenček v ta nori mozaik. Kasneje pa se na IMWe vračaš, ker veš, da enostavno ne bo enako brez tebe.

Dodana vrednost za rod

Na IMWe-ju se naučiš veliko novih stvari, predvsem glede idej in priprave programa. To pomeni, da ga lahko povsem brez zadržkov v rodu predstaviš kot izobraževanje ter vodstvo rodu prosiš, da ti rod pokrije del stroška za tvoje usposabljanje. Naš predlog je polovica cene, torej 100 €.

Ne vem, ali sem dobro opisal IMWe, vam pa zagotavljam, da vam ne bo žal, če pridete!

Foto: Wikimedia Commons - Gliwi

Kdaj: Grad Rieneck, Nemčija

Kje: 25. marec do 2. april 2018

Cena za slovenske udeležence: 180 € do 15. januarja 2018 (nato 200 €)

Več informacij: www.imwe.net

Nepozaben Moot na Islandiji

Besedilo: Matej Arko

Letos poleti je od 25. julija do 2. avgusta na Islandiji potekal že 15. Moot zapovrstjo. Ta je v magično deželo ognja in ledu privabil največ tabornikov do sedaj.

Foto: Arhiv Moota

Svetovni skavtski Moot je tabor, ki ga WOSM priredi vsake štiri leta, namenjen pa je posameznikom, starih od 18 do 25 let. Letos se ga je udeležilo preko 5000 tabornikov iz več kot 90 držav, med njimi tudi štiričlanska odprava iz Slovenije.

Seveda se je bilo na surovo islandsko vreme treba aklimatizirati, zato je slovenska odprava na daljni sever prispela že pred začetkom Moota. Helga, naš avto, nas je popeljala na 3000 kilometrov dolgo pot okrog otoka. Islandija ponuja ogromno lepih razgledov, ledeniki, vulkani in vreme so skozi leta opravili svoje. Izkoristili smo vsako priložnost za skok v topli vrelec, na poti pa smo srečali kar nekaj tujih tabornikov, ki so bili vsi v pričakovanju glavnega dogodka.

Bodi sprememba

Tema letošnjega Moota je bila sprememba: kaj lahko kot posamezniki spremenimo v lokalnem okolju in kako se lahko skavtska organizacija prilagaja na čedalje hitreje spreminjajoči se svet okrog nas. Sam program je na Mootu razdeljen na dva dela. Po otvoritvi v Reykjavíku smo vsak s svojim vodom odpotovali v enega od ekspedicijskih centrov, kjer nas je čakal razburljiv program. Tam smo plezali, se povzpeli na vulkan, plavali, jezdili valove na gumenjakih, sadili drevesa, spoznavali islandsko kulturo, zgodovino in pokrajino, ob večerih pa smo uživali ob glasbi, tabornem ognju ali na odprtem mikrofону. Vodi na Mootu so mednarodni, kar mu doda prav poseben čar. Po nekaj čudovitih dneh smo se vsi skupaj zbrali v najsevernejšem skavtskem centru ob jezeru Úlfljótsvatn. Tu je sledila velika uvodna slovesnost, ki je zatem

prešla v večurni plesni spektakel. Naslednji dan je bil na sporedu mednarodni dan, kjer so se predstavili različni narodi, Slovenci smo takrat razdelili nekaj kilogramov čokolade z morskó soljo. Program je bil od tu naprej razdeljen v programske vasi z različnimi tematikami. Čez dan so bili najbolj obiskani napihljivi gradovi v športni vasi, ob večerih pa se je izkazalo, da Islandci izredno radi plešejo. Med skupnim delom sta potekala tudi dva posebna dogodka: mladinski forum na prostoru najstarejšega parlamenta na svetu ter taborniška različica triatlona Ironman, ki se je zaključil s plavanjem v mrzlem jezeru. Moot je bil nepozaben, a seveda veliko prekratek. Za ta čas smo z vodom in plemenom postali ena velika družina in težko je bilo oditi domov, saj smo spletli prijateljstva povsod po svetu. Mogoče se pa vidimo čez štiri leta, naslednji bo namreč leta 2021 na Irskem.

Foto: Matej Arko

Na avanturi življenja v ZDA

Besedilo in fotografija: Marko Sirše

Summit Bechtel Reserve v Zahodni Virginiji oziroma taborniški Disneyland, kot se radi pohvalijo, je najnovejša pridobitev nacionalne skavtske organizacije iz ZDA. Vse se je začelo pred osmimi leti, ko so iskali trajno lokacijo za nacionalne zlete.

Po tednu dni potovanja po Severni Ameriki so me popisali v prijavnem centru, mi okrog vratu nadeli kartico z imenom in me posedli na šolski avtobus. 25 minut vožnje z avtobusom in že sem bil sredi podtabora Echo.

Šotor za štiri osebe me je že čakal, samo posteljo sem si še moral postaviti. Sivi šotori, postavljeni v ravno linijo, v zraku helikopter, vojaki na vsakem koraku. Za trenutek sem se že počutil kot na snemanju kakšnega filma o vietnamski vojni ... Pa vendar je ta občutek hitro izginil zaradi veselih in prijaznih tabornikov, med katerimi sem se znašel.

Dodeljen sem bil v majhno ekipo za podporo pustolovskemu (adventure) programu, ki je štela samo pet članov. Majhna ekipa z veliko odgovornostjo. Zadolženi smo bili za 25 pustolovskih aktivnosti, ki so predstavljale glavni in najbolj atraktivni del programa. Od največjega zip linea v Severni Ameriki, potapljanja, MTB (gorskega kolesarjenja, op. ur.), supanja, dveh adrenalinskih parkov, dveh plezalnih centrov do streljanja in rolkanja. Naš cilj je bil, da vsak udeleželec doživi vsaj eno aktivnost v zraku ... Da se spopade sam s seboj ter doživi dozo adrenalina in nepozabno izkušnjo.

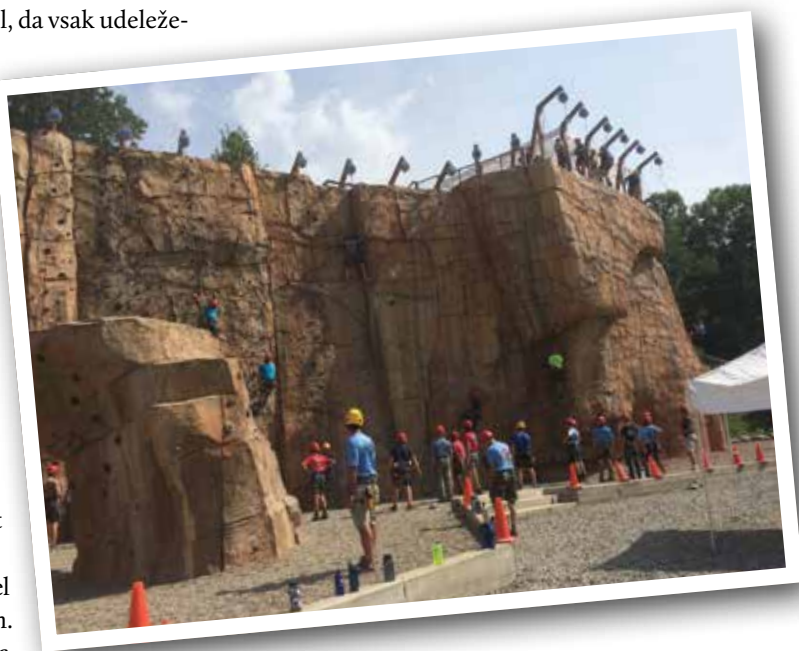
V ekipi smo skrbeli za čim boljše doživetje udeležencev in prostovoljnega osebja. Obveščali smo tabornike o čakalnih vrstah na aktivnostih. Skrajševali smo jih tako, da smo preusmerjali udeležence na druge, podobne aktivnosti. Skrbeli smo za prave informacije, ki so ključne za učinkovito in kakovostno izvedbo dogodka, na katerem je bilo prisotnih več kot 33.000 tabornikov.

Ameriški zlet se je za osebje začel že štiri dni pred uradnim začetkom. Štirje dnevi treninga in usposabljanja.

Vsak je točno vedel, kaj je njegova naloga in kaj bo počel naslednjih devet dni. Varnost je seveda na prvem mestu in naša ekipa je bila zadolžena, da preizkusimo osebje in njihovo pripravljenost, doživimo čim več aktivnosti ter se tako seznanimo s programom, ki je bil pripravljen za udeležence.

Summit Bechtel Reserve se razteza na več kot 70.000 hektarjih, kjer pri taborniških centrih malce nepričakovano stojijo bronasti kipi bogatih donatorjev, ki so omogočili, da se je nekdanji premogovnik razvil v naravni rezervat in taborniški center. Ker je taborni prostor res ogromen, smo si za učinkovito premagovanje daljših razdalj pomagali z golf avtomobilčki in avtobusi, ki so na sedmih različnih linijah vozili 12 ur na dan. Pa vendar smo dnevno prehodili tudi do 20 km.

14 dni dogodivščine v Zahodni Virginiji, kjer bo leta 2019 potekal tudi svetovni skavtski jamboree, je bilo neverjetnih. Amerika je že pripravljena. Ali si tudi ti?

Belgijke v slovenski divjini

Sredi februarja pride mail: "Zdravo, smo tabornice iz Belgije iz kraja Sint-Niklaas. 40 nas prihaja v Slovenijo konec julija. Če imate kakšno telovadnico ali travnik, kamor bi se lahko namestile za tri dni, bi vam bile zelo hvaležne. V Ljubljani je vse predrago." Mail je bil sicer malo daljši, a upam, da sem povzela bistvo. Seveda smo Vrhničani takoj skočili v akcijo. Kam bi jih dali? Na misel nam pride naš dobri Star Maln. Seveda, če je bil dober za dvajset Madžarov, ki smo jih gostili leto prej, bodo Belgijke sploh navdušene.

Vse smo se zmenili, punce so aprila še prišle pogledat prostor in bile, kot vsi tujci, ki zagledajo slovensko naravo, popolnoma navdušene. Kot bi mignil, je bil tu 21. julij, ko se je na Vrhniko pripeljal poln avtobus Belgijk. Ker je bil predolg, so morale punce do Starega Malna žal peš, a jih je na koncu poti čakal prostor, za katerega menimo, da je bil tega vreden.

Dejale so, da jim je všeč, da je pri nas "divjina" tako blizu mest in da sicer pri njih taborjenja na travnikih niso v navadi. Povzpele so se tudi na razgledni stolp na Planini in opravile izzive za totem, ki je nekaj podobnega kot pri nas taborniško ime. Rod Enajsta šola je tako dobil nove prijatelje iz tujine, ki jim bomo obisk nekoč zagotovo vrnili.

Petra Jelovšek

Foto: Petra Jelovšek

Nemški skavti na najlepšem kranjskem hribu

V Rodu zelenega Jošta smo veseli, da lahko gostimo skavte iz tujine. Vod skatov iz organizacije BdP Stamm "Kelten" iz Berlina se je odločil, da se na svojem tritedenskem potovanju

po Sloveniji ustavi na najlepšem hribu nad Kranjem. Po enajstih dneh bivanja v Sloveniji so nam nadvse hvaležni, da lahko spet spijo na mehkem. Njihova skavtska organizacija vsako leto organizira letni tritedenski izlet (Großfahrt) po drugi evropski državi. Skupaj je v Slovenijo prišlo približno 40 skatov, ki so se nato razkropili po vodih. Svoj izlet izvedejo s fondom 3 € dnevno na osebo, prenočujejo večinoma v šotorih. Vod stalno nosi s sabo zastavo z grbom angleške dinastije, saj je v njihovi organizaciji tradicija, da so vsi vodi poimenovani po dinastijah. Vsi nahrbtniki, ki jih nosijo, so rabljeni usnjeni nahrbtniki švicarske garde, saj ne marajo umetnih materialov. Drugi dan smo skupaj naredili izlet od Jošta do slapa Šum v Besnici, ki je z 22 metri najvišji potočni slap v Sloveniji. Fantje so bili navdušeni nad slovensko naravo in so nam v zameno za gostoljubje obljubili, da lahko kadarkoli prespimo pri njih v Berlinu, kar v našem PP klubu že načrtujemo.

Tadej Rajgelj - Krt

Foto: arhiv RZJ Kranj

Pozitivno v prihodnost

Od 21. do 30. avgusta 2017 je v romunskem mestu Targu-Jiu potekal mednarodni mladinski projekt z naslovom Life Path oziroma Življenjska pot. Mladi Slovenci, Hrvati, Čehi in Romuni so izmenjevali izkušnje, med 40 udeleženci je bilo tudi 12 Slovencev, starih med 14 in 18 let. Skupino je vodil Emil Mumel iz Centra šolskih in občolskih dejavnosti Gorenje, ki je bil tudi uradni partner projekta. Osnovni namen projekta je bil osvetliti izobrazbene in zaposlitvene možnosti, ki jih posamezne evropske države (predvsem pa tiste, ki so sodelovale v projektu) nudijo mladim. Udeleženci so sodelovali v projektnih skupinah, v okviru katerih so spoznavali različne poklice, si ogledali več podjetij in proizvodnih obratov ter strnili svoje načrte in cilje za prihodnost. Seveda je bil velik del srečanja namenjen tudi spoznavanju navad, običajev, kulinarike in zanimanj mladih posameznih držav. Udeleženci so se družili ob različnih igrah in zabavnih dogodkih. Spletla so se mnoga prijateljstva in ustvarili

Foto: Suzana Kos

nepozabni spomini. Ob vrnitvi domov so se člani slovenske odprave strinjali, da so bogatejši za mnoge nove izkušnje ter spoznanje, da je prihodnost še kako pomembna ter da jo ustvarjajo sami s trdim delom, veliko pozitivne energije in obilo dobre volje.

Katarina Kovačič

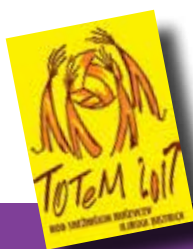
 A group of people are on a raft on a river. The raft is made of logs and has a canopy. There are several people on the raft, some are sitting and some are standing. The background is a lush green forest.

VIKEND VODNIKOV

11. IN 12. NOVEMBER 2017

Osvoji veščino in se pripravi za top taborniško leto.

Taborniška zabavno-izobraževalna akcija, namenjena vsem vodnikom, še posebej vodnikom starejših MČ in GG vodov.

TOTeM pod streho

Besedilo: Uredništvo, fotografije: Tadej Morano

Zaradi manjšega števila prijav in neugodnega vremena se je letošnji TOTeM - taborniško odbojgarsko tekmovanje na mivki - odvil samo v soboto in to na parketu OŠ Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici.

Vztrajnih 31 odbojkarjev pa se ni dalo in so se vendarle pomerili za prvo mesto. Za naše bralce tako objavljamo nekaj akcijskih fotografij in vas vabimo, da pomagate prihodnje leto še zvišati konkurenco na TOTeM-u!

Rezultati

1. Zmajčki,
Rod Jezerski zmaj
Velenje
2. #Gamsi,
Rod bistriških gamsov
Kamnik
3. RDV3,
Rod dobre volje
Ljubljana

Gor in dol po klancih na ROT-u

Besedilo: Tinkara Mazej, fotografije: Alisa Kim Jagodic

Dež bo. Prva misel pred začetkom letošnjega Republiškega orientacijskega tekmovanja, ki se je verjetno pojavila v glavi vsakega tekmovalca.

ROT se je letos odvijal v Otlitsi na obrobju Trnovskega gozda pod organizacijsko taktirko ZTS in Severnoprimsorske območne organizacije tabornikov. Po prihodu in prijavi vseh ekip je sledil klasičen zbor in lov na prva mesta se je z odpeto himno lahko začel. Napetost se je stopnjevala in pričeli smo z reševanjem topografskih testov. Nato smo zavihteli še šestila, obračali geotrikotnike in računali razdalje - na vrsti je bilo vrisovanje. Za konec dneva smo opravili še nalogo signalizacije Morsejeve abecede.

Naslednje jutro so se prve ekipe na progo podale že okoli pol sedmih. Na ramena smo si zavihteli nahrbtnike in se s kompasom in zemljevidom podali celodnevni dogodivščini iskanja kontrolnih točk naproti. Letos smo svojo pot na zemljevidu lahko spremljali ne samo po vsem znani karti DTK, temveč tudi po orientacijski karti. Pot nas je na začetku vodila po vaseh in cestah, kmalu pa smo zavili v Trnovski gozd. Prvi dan smo se preizkusili v risanju krokija, opisu in skici poti. Nadaljevali smo s prehodom minskega polja, signalizacijo Winklerjeve abecede, postavljanjem signalnega stolpa. Za konec smo se ekipe preizkusile še v znanju prve pomoči. Rane so bile seveda lažne, a so organizatorji poskrbeli za njihov izjemno realističen izgled.

Po poti smo lahko občudovali številne kraške vrtače in upali, da se čim manj KT-jev znajde prav na njihovem dnu. Po prehojeni orientaciji smo končno zagledali naš cilj pri zavetišču na Čavnu. S prihodom

ekip je na travniku počasi zrastle okoli trideset bivakov, katerih postavitev je bila ocenjena. Ocenjena sta bila tudi postavljena ognjišče in trinožnik. Kmalu so zagoreli še številni ognji in cvrčanje čebule v kotličkih je napovedalo kuhanje okusnih golažev. Pred spanjem je bilo na vrsti še obvezno druženje ob ognju in kitari. Večer so nam polepšale zvezde, ki so se prikazale po celodnevni oblačnosti.

Za razliko od prejšnjih let zjutraj ekipe niso imele vrisovanja, KT-je smo le prerisali na svoje zemljevide. Da smo se zares zbudili, smo začetek orientacije otvorili s hitrostno etapo in se tako pognali v zadnji del tekmovanja. Pot nas je vodila po robu planote, a smo si razgled na Vipavsko dolino na žalost le predstavljali, saj so ga zakrivali oblaki. Kljub temu smo bili tekmovalci nad lepotami narave več kot navdušeni. Na enem izmed KT-jev smo se preizkusili v streljanju z zračno puško, čakal nas je prihod pod kotom in za konec še skica terena, ki jo je popestril dež. Nekatere kategorije je pot vodila še do znamenitega Otliskega okna. Rahlo premočene so ekipe počasi kapljale v šolo in letošnji ROT se je bližal koncu. Čakalo nas je le še živčno čakanje rezultatov. Na srečo živčnost ni trajala dolgo. Tako je bil letošnji ROT, ki se ga je udeležilo 29 ekip, za nami.

Mnenja udeležencev

Zelo mi je bila všeč lokacija letošnjega ROT-a, saj je ponujala možnost veliko lepih razgledov, na žalost pa nam jih je v večini kvarila megla. Najbolj sem bila vesela, ko smo se po mrzli soboti zvečer končno najedle dobro začinjenega in toplega golaža, da nas ponoči ni tako zelo zeblo. Vreme je poskrbelo za dokaj suha dneva, ni pa vzdržalo zadnje ure naše poti, zato smo skico terena in tek opravljale v dežju.

Maruša Birsa, Rod Podkovani krap Ljubljana

Letos se mi je ROT kljub zapletenosti in težavnosti izvedbe, ki ga prinese organizacija tako velikega tekmovanja, zdel zelo sproščen (kot se za SPOOT spodobi). Kljub temu da nas je zadnji dan malce dobil dež, je bilo super, bodočim KT-jevcem pa priporočam, da se še kdo odloči za prenosni žar in čevapčiče.

Frenk Dragar, Rod II. grupe odredov Celje

Letos sicer malo več "gor in dol" po klancih kot ponavadi. Celotna proga je potekala na orientacijski/LIDAR karti, zato je bila orientacija zelo prijetna! Upam, da bo to postala stalna praksa na vseh orientacijskih tekmovanjih. Organizatorji, hvala vam za vaš trud in čas. Za nami je še en super ROT.

Miha Grgič Jelen, Rod kraških j'rt Sežana

Rezultati

Popotniki

1. Tinini otroci, RSV Ljubljana
2. Pokončni bambusi, RST Domžale
3. Sovice, RMT Ljubljana

Popotnice

1. Šunka in sir, RSV Ljubljana
2. Ogrožena vrsta, RST Domžale
3. Dvorogi samorogi, RAJ Cerkno

Grče

1. Winxice, RMT Ljubljana
2. Lubadarji, ŠŽT
3. Če se gremo se pejmo, RMT Ljubljana

Grčice

1. Mame, RSV Ljubljana
2. Lepe od tisoč rožic, RST Domžale
3. Najjače, RSV Ljubljana

Korajža ima pohvalo: Organizatorji so letos poskrbeli tudi za spremljanje ekip v živo, ki je bilo omogočeno prek strani azimut.spletne-resitue.eu. Čakanje na rezultate je bilo tako napeto tudi za tiste, ki so ostali doma!

Prvo rodovo srečanje

Poletje je vedno polno norih dogodivščin. Izvajajo se različni tabori, izobraževalni tečajji, vodniški tečajji, zlet in še marsikaj. Vsako leto se poletje prehitro konča, a s tem se naše dogodivščine spet znova začnejo. S koncem poletja se namreč prične novo šolsko leto in s tem tudi novo taborniško leto, ki ga vsi nestrpnost pričakujemo.

Taborniki Rodu Veseli veter iz Murske Sobotice smo naše letošnje taborniško leto pričeli na malo drugačen način kot običajno. Cel rod (okoli petdeset članov in staršev) se je zbral v soboškem parku, kjer smo leto otvorili s prvim zborom. Nato je vsak vodnik pripravil kratko aktivnost s svojim vodom, medtem ko je starešina rodu imel kratek sestanek s starši.

Po koncu sestanka smo se še enkrat zbrali in se vodniki, otroci in tudi starši igrali skupne igre, pri katerih so uživali tako starši kot otroci. Tako kot hitro mine poletje, mine hitro tudi čas v taborniški

Foto: Jernej Štrumbelj

družbi in že smo naredili še zaključni zbor in se vsi v en glas zadrli: "Zdravo!"

Urša Pirš

Škalska liga ka te briga 2017

ŠKALAVIČARKA

šola za čarovnice in čarovnike

Ne zamudite magičnega vlaka, ki vas bo v soboto, 28. oktobra 2017, popeljal na Škalavičarko – šola za čarovnice in čarovnike.

Odhod iz perona 9 $\frac{3}{4}$ bo ob 9.00, predviden povratek nazaj v svet bunkeljnov pa bo pozno popoldan, zato si rezervirajte cel dan.

Vsaka ekipa mora imeti svojo čarovniško palico, seznam ostale opreme pa vam pošljemo v naslednjem obvestilu.

Čarovniški pozdrav!

Profesorji Škalavičarke – šole za čarovnice in čarovnike

KDAJ

Sobota, 28. oktober 2017. Zbor ekip je ob 9.00 pred POŠ Škale (Škale 85 c, 3320 Velenje). Ekipam sporočamo, da bodo prijave odprte od 8.00 in da pridejo na kraj tekmovanja vsaj pol ure prej in se prijavi!

PRIJAVE

Prijave so možne preko spletne strani <http://skalska.rutka.net>.

Rok za prijavo ekip je petek, 22. 10. 2017.

EKIPA JE PRIJAVLJENA, KO PORAVNA STARTNINO!

HUMANITARNA NOTA

V Škalavičarki bomo zbirali odpadni papir in zamaške.

Prijavo ekip, časovni plan in ostale informacije najdeš na <http://skalska.rutka.net>.

Lep pozdrav, "ka' te briga!"

LISJAKI REZLIJAJO BUČE

PIŠE: TOMZI
RIŠE: ŠEKI

Absolutno resnični dnevnik Indijanca s polovičnim delovnim časom Sherman Alexie

Besedilo in fotografija: Martin Justin

"Če si star štirinajst let, tako kot jaz, pa še zmeraj jecljaš in sesljaš, to pomeni, da si največji bebo na svetu. Vsi v rezki me kakšnih dvakrat na dan pokličejo bebo. Kličejo me bebo, ko mi vlečejo dol hlače ali mi tlačijo glavo v školjko ali me samo tapkajo po glavi."

Jecljanje in sesljanje sta še najmanjša problema Arnolda Spirita - Juniorja, junaka in pripovedovalca Absolutno resničnega dnevnika Indijanca s polovičnim delovnim časom. Poleg tega se je rodil z "vodo v možganih" oziroma so se mu ob rojstvu možgani "utapljali v olju" (saj je možganska tekočina sestavljena predvsem iz maščob) oz. se je rodil z vodenoglavostjo (hidrocefalus). Pri šestih mesecih so ga operirali in mu tako rešili življenje, a mu je bolezen kljub temu pustila cel kup neprijetnih posledic. Najprej značilno povečano lobanjo, pa preveč zob, nenavadno postavo, eno kratkovidno in drugo daljnovidno oko ter epilepsijo: "Z ogromnimi stopali in telesom kot svinčnik sem med hojo po cesti zgedal kot velikanski L."

To pa še ni bilo najslabše - Junior je namreč Indijanec, rojen v rezervatu plemena Spokane. V Sloveniji le malokdaj slišimo kaj o sodobnem življenju Indijancev, zato nekaj statistike: brezposelnost

v indijanskih rezervatih je po večini več kot 40 % (v celotnih ZDA znaša 4,3 %), Indijanci v rezervatih živijo v povprečju 5 let manj kot ostali prebivalci Amerike, smrti, povezane z alkoholizmom pa so 5x bolj pogoste.

Alkoholizem, nasilje, revščina in brezposelnost so ponavljajoče se teme v romanu - stvarnosti spokanskih Indijancev. Pa ne, da bi bili ti kaj manj inteligentni, "po naravi" bolj leni ali nagnjeni k pitju. V take obupne razmere jih je potisnila večstoletna zgodovina kolonizacije, rasizma, "osvajanja Divjega zahoda", diskriminacije, ki (očitno) traja še danes in se je zaveda tudi glavni junak.

Čeprav prizna, da je ubog ("Ni problem v tem, da bi se mama in ata nekoč rodila bogata, pa bi potem zakockala vso družinsko bogastvo. Prihajata izmed ubogih ljudi, ki so prišli izmed ubogih ljudi, ki so izmed ubogih ljudi ..."), da v resnici nima nobenih možnosti za izboljšanje svojega življenja,

se upre zgodovini in premaga to paralizno revščino. Vpiše se na bližnjo "belsko" šolo, ki 40 % svojih dijakov pošlje na univerze. Nihče v Juniorjevem okolju pa še ni slišal za diplomiranega Indijanca.

Roman se ne spušča v optimistično motivacijo za življenje v stilu: "Živi svoje sanje!" in "Edino, kar ti stoji na poti do uspeha, je tvoja lastna lenoba!" Juniorju sicer uspe, a za seboj pusti prijatelje, generacije Indijancev, ki bodo nadaljevali svoje ubogo življenje, dokler se za njih ne bodo zavzeli ostali in predvsem država.

Pravopisna drobtin'ca

Kako se sklanja Marko v roditelju? Kaj pa Marko Geržina? Markota Geržina? Nikakor. Marka Geržine.

Pri sklanjanju imen si moramo zapomniti pet kratkih pravil:

- pri **moških** vedno sklanjamo **ime in priimek** (glej zgoraj);
- pri **ženskah** vedno sklanjamo **samo ime** (Maja Novak - Maje Novak);
- če je ime **nesklonljivo**, se **seveda ne sklanja** (Ines, Nives, Karmen ...);

- če se priimek končuje na -a, ga včasih tudi sklanjamo (Nuše Derende);

- pri hkratnem navajanju ženskega in moškega imena ob priimku je **sklanjanje priimka odvisno od imena bližje priimku** (Nine in Anžeta Novaka; Anžeta in Nine Novak).

V pomoč pri sklanjanju si pogledajte poglavja o sklanjanju v Slovenskem pravopisu (pravila so dostopna na spletu) ali pa si pomagajte z **orodjem za pregibanje Amebis Besana**: besana.amebis.si/pregibanje.

Zala Šmid

Vreme za lubezn

Hamo & Tribute 2 Love

Besedilo: Gape

C ...

Naj bo že konec sonca!
Naj neki pade z neba!
Kaj bo iz tega konca?
Kaj bo iz tega dežja?

F ...

Vreme, vreme,
vreme za lubezen.

C ...

Zdaj se potijo rjuhe.
Zdaj je nemirna božjast.
Naj kriki motijo gluhe.
Naj zlije se ji na čast!

F ...

Vreme, vreme,
vreme za lubezen.
Vreme, vreme,
vreme za lu ... vreme za lubezen.

C ...

Naj bo že konec sonca!
Naj neki pade s srca!
Vsaj ena kaplja vrhunca,
vdaj se pod težo neba.

Korajža pojasnjuje: Kitica se celotna igra v C akordu. C akord se na 4. dobo takta izmenjuje s svojo različico Cadd4, kar pomeni, da akordu dodamo 4. ton lestvice, v kateri igramo. V tem primeru je to lestvica C, in četrti ton je F.

Cadd4:

E A D G B E
X 3 3 0 1 0

Izmenjavanje C in Cadd4:

C Cadd4 C Cadd4 C Cad4
Naj ... bo že konec sonca ...

21.–22. oktober	Močne ukane	orientacijsko tekmovanje
21. oktober	Fotoorientacija	fotoorientacijsko tekmovanje

20.–22. oktober	Program RR	taborniško izobraževanje
	Kje: Celjski mladinski center	21–29 let
	Rok prijau: 16. oktober	Cena: brezplačno
	Jesenski krog: oktober–december 2017 Zimski krog: januar–marec 2018	
	Več na tapos.taborniki.si , meni O programih, podmeni Program RR.	ZTS

28. oktober	Škalska liga	šaljivo orientacijsko tekmovanje
	Kje: OŠ Škale	11+ let
	Rok prijau: 22. oktober	Cena: 45 €/ekipo
	Več na skalska.rutka.net .	Četa Divji volk Škale

28. oktober – 5. november	Vodniški tečaj Celjsko-zasauskega območja	taborniško izobraževanje
---------------------------	---	--------------------------

3.–5. november	Usposabljanje za coache PP	taborniško izobraževanje
	Kje: Poligon, Ljubljana	23+ let
	Rok prijau: 1. november	Cena: brezplačno
	Več na tapos.taborniki.si , meni O programih, podmeni Coachi PP.	ZTS

11.–12. november	Vikend za GČ vodnike	taborniško izobraževanje
	Kje: Postojna	GČ vodniki
	Več na Stenčasu.	ZTS

18. november	Vesela srečanja MZT	taborniško srečanje
--------------	---------------------	---------------------

2.–3. december	20. ZNOT	orientacijsko tekmovanje
	Kje: okolica Domžal	GČ+
	Rok prijau: 15. 11., nato do 23. 11.	Cena: 40 €/ekipo, nato 65 €/ekipo
	Več na znot.rst-domzale.si	Rod skalnih taborov Domžale

9.–10. december	Posvet Komisije za uzgojo in izobraževanje ter delo z odraslimi ZTS	Taborniški posvet
5. december	Dan prostovoljstva	slovenski praznik
9.–24. december	Luč miru iz Betlehema	mednarodna akcija

Še to, pa bo konec. Foto: Aleksandra Morana

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Rojstni dan med taborniki je zakon! Foto: Arhiv KZT

Z uso močjo, da bo šlo. Foto: Alisa Kim Jagodic

Ogenj gori, nekaj se smodi. Foto: Marijanca Karmel

Proga preživetja s široko odprtimi očmi. Foto: Petra Jeloušek

NLB Prvi račun

Prvega ne pozabiš nikoli.
Zato naj bo **prvi** pravi.

